

MAGYAR BANYÁSZLAP

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXII. ÉVFOLYAM

DETROIT, MICHIGAN

1934 APRILIS 26.

NO. 17. SZÁM.

GYILKOL AZ ACÉLTRUST ALABAMÁBAN

Két picketelő bányászt a deputizált gangsterek megöltek. A milícia nem a bányászt, hanem a bányagangstereket védelmezi. - Az egész Dél fel van látítva a bányászok ellen. - A United Mine Workers tartozik megvédeni az alabamai bányászokat. - Ha a kormány beadja a derekát, csak általános sztrájkjal felelhetnek

Két embert, két bányászt ölt meg a múlt héten az acéltrust, mikor a Morgan bankház felelmetes nagy vállalkozásának egyik állomásaként, a Tennessee Coal & Iron két picketelő néger munkást kiöltöztetett a halálba.

A véres alabamai szénmezőket a felfegyverzett gangsterek egész hadserege terrorizálja és kétszázhuszonöt "white trash" deputyt vallanak be a bányabárok, de beavatott egyének szerint vannak legalább hatszáz.

Ezek a fegyveres bestiák utasítást kaptak, hogy löjjenek mindig a picketelő tömegekbe, hogy borítsák vérbe Alabama szénmezőit, mert ezzel a terrortal akarják a bányászokat és a kormányt megfélemlíteni.

És bár a miliciát a kormányzó kirendelte, az nem ment az alabamai szénmezőkre, hogy a bányászok "alkotmányos" jogait védelmezze, mert Alabama államban nincs alkotmány, vagy ha van, azt Morgan írja a Wall Streeten.

Mikor a kormány elrendelte, hogy Alabama gyalázatos szénmezőin legalább annyit fizessenek naponta, mint az ugynevezett "déli szénmezőkön", (a két Virginiában, Kentuckyban és Tennesseeben) az alabamai bányabárok fellázadtak.

Tiltó parancsot kértek a bíróságnál a kormány ellen, amit meg is kaptak, mert ragaszkodtak hozzá, hogy egy dollár és husz centtel kisebb legyen a napszám, mint a déli bányákban. Ez a tiltó parancs azonban nem segített, mert a bányászok nem hajlandók dolgozni.

Sztrájkolnak és picketelnek és a picketelésért két szegény néger bányászt agyonlőttek a deputizált gangsterek a múlt héten.

ELÁRULTÁK ALABAMA BANYÁSZAIT (Washingtoni sürgöny)

Alabama bányászait az utolsó percben elárulták. A déli politikuskok nyomására Johnson generális a béremelés kétharmadát visszaszavazta és az alabamai bányászok 1.20 javítás helyett csak negyven centet kapnak.

A gyalázatos árulás napján Lewis cár jónak látta beteg jelenlétét és nem vett részt a tárgyaláson, hogy később majd azáltal mentegesse magát az elárult bányászok előtt, hogy "ha ő ott lett volna..."

Alabamában nagy az elkeseredés, de a code ellen nem tudnak harcolni s a kétségbeesett bányászok dühös elkeseredéssel mentek munkába tegnap.

EGY DÖNTÉS A PROGRESSIVEK JAVÁRA

A NRA kerületi boardja megértesítette a Progressive és a Rex Coal Co. (Eldorado, Ill.) kontraktját, amit megtámadott a United Mine Workers.

Ezzel a döntéssel egyszer és mindenkorra megerősítették azoknak a kisebb bányavállalatoknak a szerződését, akik kiváltak az Illinois Coal Operators Association-ból és szerződést kötöttek a Progressive bányászokkal.

A U. M. W. azt vitatta, hogy amikor a fentjelzett Coal Operators Association a szerződést megkötötte a U. M. W.-al, a Rex is tagja volt annak a Peabody által kontrollált egyesületnek.

A NRA boardja úgy határozott, hogy a szerződésnek mineműsége felett nem akar dönteni és csak az érdeklí, hogy a bányánál "collective szerződés" és bérelési munka van.

Itélkeznek a vérbíróság

Loganban az elbocsájtott bányászok ellen döntöttek. - Az Island Creek Coal Co. már kilakoltatási parancsokat kézbesít a bányászoknak. - Ha Loganvidék bányászai eltűrik az üldözést, akkor nem érdemelnek jobb sort. - Rendkívüli kerületi konvenciót kell követelni azonnal. - Inkább általános sztrájk, mint a szervezett bányászok üldözése.

Loganban komédiát csináltak a helyi labor board üléséből és a komédiában élénk szerepet vállalt Lee Hall is, a szervezett bányászok kerületi szervezője, akit senki nem hívott soha arra a vidékre, akivel Lewis cár áldotta meg West Virginia bányászait.

A local board meghallgatta az elbocsájtott és üldözötte vett bányászokat, de nem helyeztek vissza egyet sem a munkába és a kerület tisztviselői ezzel befejezték "áldásos működésüket" ebben az esetben.

Tudomásunk szerint sem nem fellebbeztek a kerületi board-hoz, sem arra nem gondoltak, hogy a munkásokat esetleg kihívják az egész 17-ik kerületben a munkából.

Ahogy a dolgok most állnak, az elbocsájtott bányászok — valamennyi hű katonája a szervezkedés ügyének — mehetnek amerre látnak, mert a számukra munka nincs a vidéken.

És az Island Creek Coal Company, amely vezet a terrorban, már kilakoltatási parancsokat is kézbesített minden kivágott bányászok számára.

Loganvidék bányászainak nem szabad ezt a dolgot eltűrni. Nyerték a bányabárok, nyert Lewis cár, csak a bányászok, a loaderék és a masinások vesztek.

A módosított code ugyanis megadja az öt dolláros napszámot, Lewis cár tehát tele harsonázhatja a lapokát, hogy "kivivta" az egyenlő munkabéreket a Fairmont kerületben, de nem adta meg a loadereknek és a masinásoknak azt a fizetést, amit a Fairmont kerületben?

A TITOKZATOS "TIZENNÉGYES" BIZOTTSÁG

Egy titokzatos bizottság dolgozik, amelynek a tagjai egyelőre ismeretlenek előttünk.

A múlt héten ismételt leveleket kaptunk a bizottság minden tagjától és minden levélben előfizetés érkezett a magyar bányászok angol lapjára.

A levelek alá csak az van írva, hogy "A Tizenegyes Bizottság Névtelen Katonája" és csak sejtjük, hogy a leveleket kik írták.

Nem tudjuk, hogy a titkos bizottságnak van-e más célja, mint az angol újság terjesztése, amit mindenesetre nagy hállával fogadunk, de azt szeretnénk, ha velünk a nevüket és a teljes munkaprogramjukat minél előbb tudatnák.

Amíg a titkos bizottság segít nekünk a munkában, végtelen hállával vesszük a támogatást, de szeretnénk mi is viszonzani a jóakaratot és ha van más munkaprogramjuk is, azt szívesen támogatnánk az újságban.

És amennyiben ott is ellenük döntenének, menjünk el a fehér házhoz, ahol jelentsék ki öszintén, hogyha az üldözött bányászokat nem teszik vissza a munkába, akkor sztrájk lesz, százszázalékos sztrájk a 17-ik kerületben, amíg a bányászok igazságot nem kapnak.

Ez a helyes és egyetlen lehetőség annak, hogy a kivágott bányászoknak igazságos szerződés és megfizetés a bányabárok, akik el vannak rá szárvan, hogy Logan völgyében a szervezettel kiirtják.

A bányászoknak tudniuk kell, hogy a progressivék melletti agitáció a bányabárok segítik. Mert így akarják pártokra szaggatni a munkásságot.

Tudniuk kell azt is a bányászoknak, hogy ha a 17-ik kerületben egyetértenek, akkor MINDENT megkaphatnak, ha nem értenek egyet, akkor MINDENT el fognak veszíteni.

Az is szükséges, hogy ameddig ezek az ügyek húzódnak, a kivágott bányászokat a lokálok segítsék, azok helyettük a házhért fizessék, nehogy ki lehessen üldözni őket a vidékre.

EGYEZSÉG A FAIRMONT KERÜLETBEN

Hétfőn Washingtonban egyezség jött létre a kormány, a bányabárok és a bányászvezérek között és módosították a code-ot az operatorok javára.

A módosított code ugyanis megadja az öt dolláros napszámot, Lewis cár tehát tele harsonázhatja a lapokát, hogy "kivivta" az egyenlő munkabéreket a Fairmont kerületben, de nem adta meg a loadereknek és a masinásoknak azt a fizetést, amit a Fairmont kerületben?

mit a Pittsburgh kerületben megadtak és amit az eredeti code az ő számukra is előírt.

A kompanya munkások tehát nem panaszkodhatnak az új rendelethez, de minden oka meg van a tonnaszámba dolgozó bányászoknak, hogy a piszkos árulásért nehezteljen a vezérükre.

A bányák egy részében már hozzáálltak a módosított code alapján a munkához.

Kérdés, hogy mit szólnak ehhez West Virginia déli részében a napszámok, akik még most is négyven centtel olcsóbban fognak naponta dolgozni, mit pl. a Fairmont kerületben?

Az a Pond Creek Pocahontas Coal Co. bányászai bizonyára nagy örömmel veszik tudomásul, hogy a bányatulajdonosok nem mennek még koldulni ebben az esztendőben, akármennyit sirnak, hogy a code meg a juni tönkre teszi őket.

A társaság a múlt évben \$1,173,631 és negyvenöt centet keresett és még az adók, jövedelmi adók, tartalékok és felosztatlan profitok férételete után is maradt nekik kétszázharmincegyezer dollár osztalékra.

A Pittsburgh Coal Company azt jelenti, hogy az év első hónapjában hétszázötven dollárral többet fognak keresni, mint a múlt év első negyedében.

Ennek az öröme és a hüztisztviselők megjutalmazására a társaság igazgatója mindjárt oda is "ajándékozott" Mellonnak és a rokonainak vagy kétszáz ezer dollár ára részvényt a társaság pénztárából.

SEZÉNY BANYABÁRÓK

A Pond Creek Pocahontas Coal Co. bányászai bizonyára nagy örömmel veszik tudomásul, hogy a bányatulajdonosok nem mennek még koldulni ebben az esztendőben, akármennyit sirnak, hogy a code meg a juni tönkre teszi őket.

A társaság a múlt évben \$1,173,631 és negyvenöt centet keresett és még az adók, jövedelmi adók, tartalékok és felosztatlan profitok férételete után is maradt nekik kétszázharmincegyezer dollár osztalékra.

A Pittsburgh Coal Company azt jelenti, hogy az év első hónapjában hétszázötven dollárral többet fognak keresni, mint a múlt év első negyedében.

Ennek az öröme és a hüztisztviselők megjutalmazására a társaság igazgatója mindjárt oda is "ajándékozott" Mellonnak és a rokonainak vagy kétszáz ezer dollár ára részvényt a társaság pénztárából.

THE "AMERICAN MINER", EGY FÉL ÉVRE 1 DOLLÁR.

GYILKOLJÁK EGYMÁST ILLINOISBAN

Egy ember meghalt, öt súlyosan megsérült a két szervezet harcában. - Christian Countyban a U. M. W. kezd tért nyerni. - Kincaiden a város adminisztrációja átszavazott a kezükbe. - A választás után egy U. M. W. tagot megöltek, öt bányászt súlyos sérülésekkel vittek el a harctérről. - A fegyveres ellenségeskedés újra kiújul

Illinois vérvő szénmezőin, a két szervezet közt dúló polgárháboruból újra bányászt gyilkoltak.

William Core U. M. W. bányászt halva vitték el a Kincaidai harctérről, öt másik bányászt súlyos sebekkel vittek a kórházba.

A régen tartó háborúság új ütközetre az adott alkalmat, hogy választás volt az államban és Kincaid adminisztrációja a Progressivék kezébe átszavazott a U. M. W. kezébe.

Mintegy a vidéket a Peabody bányák dominálják — és azok tartják terrorban — a U. M. W. bányászok dolgoznak és így azok tért nyertek úgy, hogy a politikai kontrollt el tudták venni a Progressivék kezéből.

Ez sokkal súlyosabb csapás, mint ahogy az a hozzá nem értő emberek előtt látszik, mert a politikai hatalommal a segélyezések ügye is átmegy a U. M. W. kezébe.

Mintegy a sztrájkoló Progressivék igazán az éhséggel küzdenek a vidéken, csak abból tengődtek nagyon régen, amit az állam, a megye és a községek utaltak ki segélyképpen a számukra.

Ha már most a segélyezés a U. M. W. kezén lesz, elképzelhető mindenki, hogy a sztrájkoló Progressivék milyen nagy darab kenyeret fognak kapni az ellenség kezéből.

A lövöldözés úgy kezdődött, hogy Core a Progressivék tanyájára elé ment, ahol állítólag kihívó gúnyval szólolna az egyik bányászhoz.

Erre valaki lelőtte és ennek a lövésnek a nyomán egész csata keletkezett percek alatt a kis városban.

A lövésnek tucatjait adták le mindkét oldalról, de ezuttal a súlyosan sebesültek is leginkább a U. M. W. táborából kerülnek ki, mert a Progressivék közül súlyos sérülést nem szenvedett, csak egy bányász.

Természetes, hogy most aztán megkezdődik újra istenigazában az a véres testvérharc, amely közel két éve tizedeli Illinois bányászait és amely nem fog mindaddig véget érni, amíg két szervezet lesz a vidéken. Amíg a U. M. W.-ben olyan viszonyok nem lesznek, hogy vissza lehet állítani a bányászok teljes egységét.

A hatóságok egy csomó embert letartóztattak és mig egyrészt most a Progressivék törvényes üldözése kezdődik, másrészt a vérbosszu újabb megújabb áldozatokat fog követelni a vidéken.

A sberiffek ismét miliciát akarnak kérni a vidékre, de az sem biztosítja a békét, mert hiszen mikor a szénvidéket az államkatonaság megszállva tartotta, lövöldözések és gyilkosság akkor is voltak a bányák közt.

Ezuttal magyarok az áldozatok közt nincsenek, de éppen olyan fájdalmas más nemzetiségű bajtársak halalos testvérháborúját regisztrálni és éppen elég magyar testvérünk szenved a legnagyobb nyomort az illinois bányákban, mióta a két szervezet közt a háborúság megindult.

A JUNI-CROOKOK HARGOLNAK

A magyarok angol bányászlapja ellen agitálnak minden lakónál

A unio-crookok háborút üzentek az American Minernek.

Utasítás ment a kerületekhez, a subkerületekhez és a lokálokhoz, hogy a magyar bányászok angol lapját nem szabad pártolni, sőt némely helyen nyíltan ellenbeszélnek, amivel a lap terjesztését gátolják.

Kinevezik az újságot bolseviknek, hogy ellene ingerelhessék a tudatlan amerikai bányászt, akiket ezentúl is tudatlanságban akarnak tartani s néhol annyira mennek a vakmerőségben, hogy fenyegetik azokat, akik a lapot árulják.

Természetes, hogy fáj ennek a gangster-hadnak az újságunk. Amíg az ország szerzetesbört bányászai nem tudnak egymással érintkezni, addig jó világ van azokra a zsebrákokra, akik a szervezett nyakán élőködnek, meg akarják hát csirájában fojtani az újságot.

De ezt nem tudják megtenni. Akik a lapot olvassák, azok szeretik és nap-nap után egyre jobban terjed az angol lap.

A magyar bányászok a lokálok gyűlésein szembe szállnak ezekkel az ostoba és szemtelen vádakkal és a szemükbe röhögnek azoknak a megdagadt fejű helyi nagyságoknak, akik kikelnek a lap ellen.

A bányászoknak a szabadságát nincs joga semmiféle szervezeti crooknak gátolni, mindenkinek teljes joga van olyan lapot olvasni és árulni, amilyent jónak lát és csak ostoba gyerekek ijednek meg azokra a fenyegetésekre, amelyekre egy-egy esztelen ostoba helyi nagyság vetemedik a lokálok gyűlésén.

Csak azért is el fog terjedni, csak azért is fokozottan terjesztetni kell ezt az újságot.

Mikor megindítottuk, jól tudtuk, hogy Lewisék ellene lesznek a lapunknak és ezek az aljas támadások nem hoztak meglepetést a számunkra.

Tekintetes bíró ur és esküdt urak

Írta: Dr. GERENDAY LÁSZLÓ
(Legioner)

Mr. Schmith a "B" csapat első játékos volt s mint ilyen, a College büszkesége. A "Coach" és a barátai állandóan biztatták, adja fel az amatőrséget s legyen professzionátus. Különb életet biztosít magának, mint ha elvégzi tanulmányait s valami hivatal vállal. Hiszen hivatalnok annyira van, hogy valami nagyobb fajta politikai pártfogása nélkül sohasem viszi semmire. Gondolkozott is rajta eleget, de mégis csak a collegium és a tanulás mellett döntött, pedig csak közepes eredménnyel forgatta magát a professzorai előtt. Hanem, ugyan azoknak a professzoroknak az előadásait hallgatta Miss Ruth Kimball is. Ha pedig Mr. Schmith s "star"-ja volt az intézet football csapatának, a Miss volt a diák "görlik" között, ha talán nem is a legszebb, de mindenesetre a legnépszerűbb, a mi visztant azt jelenti, hogy a legkaposabb. Akinek a barátságáért erősen versenyeztek a diák urak s a ki a központja volt a nemcsak mulatságoknak, hanem legtovább a kitalálójá és kezdeményezője is a különböző kiruccanásoknak.

Mr. Carl Schmith szegény gyerek lévén, ezekben a kiruccanásokban csak azért vehetett részt, mert egy "start" akkor is magukkal cipelnek a diák urak, ha az anyagiakban nem túlságosan bővelkedik is. Az meg aztán csak természetes, hogy a legkaposabb diákkisasszonyok meg a lapdarugók hőse legyen a partnere, ha teszem azt New Yorkba egy-egy szombat beruccanak. Erősen kár lett volna tehát, ha Schmith ur ott hagyta volna az intézetet a professzionátusság kedvéért. A diák urak Schmith-et egyébként azért is szívesen cipelték magukkal, mert így volt aki az autójukat visszafelé és biztosan vezesse. Schmith tudniillik veszedelmesen bírta az italt. Mikor a lerészegedett ifjúurakat és hölgyeket csak nagy bajjal lehetett egymás hegyén-hátán s ölébe begyömöszölni a gépbe, akkor ő még minden különösebb veszedelem nélkül bátran megíhatott volna vagy egy pintet is a legerősebb "gin"-ből. Mert azt szerették legjobban a diák urak és a diák kisasszonyok a gint. Az volt a favorit. A jóféle fenypálinka. Abból rettentet menynységet megtudtak inni. Igaz, hogy táncközben duplaadagot bír el az ember, de azért Schmithről tényleg ellehetett mondani, hogy östehetség az ivás terén.

A szerencsétlenség is akkor történt, mikor egy new yorki kiruccanásból hazafelé tartottak. A teljesen elkészült urak és hölgyek nem sokat törődtek vele, hanem Schmithet jédtében majdnem kijózanodott, mikor mindjárt az indulásnál nagyot farolt vele a gép. Az történt, hogy az éjjel esett eső jéggé fagyott s a leütköző villanyfényben úgy tetszett, hogy valóságos kőröslapályává változott át az utca, a hol a tejeskocsi simára patkolt lovai még lépésben is csak aligaludtak elvágódás nélkül boldogulni.

A bajnak is egy ilyen kinosan csuszáló tejeskocsi volt az oka. Ép fordulóán kerültek egymásnak szembe s Schmith tülhirtelen nyomta le a fékező pedált, hogy elkerülhesse az ösztölközést. Össze nem ütözköztek ugyan, hanem a jégen hirtelen lefékezett gép kétszer is megfordult a saját tengelye körül s utoljára is teljes erővel nekivágódott a járda szélének s természetesen felborult. Valami különös szerencse, valószínűleg a részegek hagyományos szerencséje őrizte a beruggott társaságot. Schmithen kívül nem sérült meg komolyan a többiek közül senki. Őt azonban ambulance vitte a

Belleuve kórházba s az ambulance-orvos szerint megfoghatatlan csoda, hogy nem egyenesen a halottaskamrába kellett vinni valamennyit. Igazság szerint legalább is kórházba kellett volna valamennyinek kerülnie.

Schmith csak homályosan emlékezett a kórházi első napokra. Mintha állandóan kód ült volna meg a kórházi szobát, melyben csak árnyképek tünt fel előtte Miss Ruth, amint szomoruarccal ágyára hajolt s egy könnyű csokrot helyez a takarójára. Mintha meg is csókolta volna a homlokát. Arra azonban határozottan nem emlékszik. Kódben jelentek meg előtte a "Coach" és a csapatkapitány is. Valami vizsgatálasfélélt morogtak s erőteljesen szorongatták a kezét. Azokkal nem sokat törődött, hanem az valahogy erősen az agyába vésődött, hogy Miss Ruth egyszer a száját is megcsókolta. Akkor ő mondani is akart valamit neki, de nem engedte a kód. Az a kellemetlen szúrke valami oly hirtelen sűrűsödött össze a szemei előtt, hogy teljesen elenyészett benne az imádtott leánykar. Mire újra kitisztultak a szemei, már hiába nézett körül. Üres volt a kórházi szoba s csak a mellette örökös privát ápolónő unalmas arca meredt felé.

A privát ápolónőt s a különös szobát Ruth kisasszony apja, az öreg Kimball rendelte a számára. Miss Ruth ugyanis kissé hibásnak érezte magát. Mint rendszeren, a szerencsétlenség idején is az ő műve volt a new yorki kirándulás s az első ijedtség hatása alatt támadt ösztönesei rohamában mindent megírt az apjának. A rendezni szokott ivászatokat is, a többé-kevésbé veszedelmes "petting", tapogató és csókos partikat is és kérte, gondoskodjon a szegény Carl-ról. Az már mégse járta volna, hogy a híres "B" csapat "starja" a közös kórteremben istentudja hány beteg jajgatását hallgassa egész nap, éjjel pedig a horkolásukat. Méltatlan lett volna az az Intézet jóhírűvéhez is.

Mr. Kimball, Ruth kisasszony levele vétele után előbb káromkodott egy jó félórát, aztán kihajtatott a vonathoz, s New Yorkba utazott. 9 Belleuve kórházban elintézte Schmith ügyét, a külön szobával s ápolónővel, aztán felkereste a leányát.

— Szedd össze a holmidat. Fél órát kapsz a pakolásra.

Miss Ruth elképpelve nézett az apjára. Ismerte az öreget, s nem mert megmukkanni akkor se, mikor az rámondta, hogy holmi tanároktól, barátoktól való bucsuzkodást próbált emlegetni. Régimódi, szigorú ember volt a papája, abból az időből való, mikor még két revolvert is viselték a derekukon a "Messze Nyugat" telepesei.

— Semmi időpazarlás. Pakolsz és megyünk haza a ranchra. Inni, cigarettázni, meg "petting" partykban részt venni, a cowboy-im is megtanítottak volna. Azért nem kellett volna a Collegeba jönnöd. Töröld le rögtön a szádról, meg a körmeidről azt a "ruge"-ot...

Mert texasi marhatenyésztő volt az öreg ur abból a fajtából, amelyiknek a természete sehogyse tudja megérteni, miért kell kipingálni még becsületes lányoknak is a szájukat meg a körmüket, ha modernneknek akarnak látszani.

A legnépszerűbb Miss hirtelen távozása természetesen általános feltűnést keltett. Tudomást vett róla az Intézet vezetősége is, sőt az autóbalesetből kifolyólag tudomást vett mindenről az egyik napilap nyomán a nagyközönség is. Egyik betyár reporter tulajdonképpen is élénk színekkel eszteltes a balesetet megelőző éjjeli kiruccanást s a feljajdult papa és a többi erkölcsbírak szigorú

vizsgálatot követeltek. A boulevard-lapok lefényképezték az összetört autómobil, amely egyébként Miss Ruth jogos tulajdona volt s hozták az Intézet fotográfiáját is, a tanári karral egyetemben. Természetesen nyícsiklando cikkek keretében foglalkoztak az esettel kapcsolatosan a diákok benső életével s az intézet kebelében uralkodó állapotokkal úgy, hogy utoljára a megrémült szülők is kellemetlenkedni kezdtek, sőt még egy állami képviselő is interpellálni akart az ügyben. Egy hollywoodi mozicsillag szenzációs szerelmű botránnya vonta el aztán a meghurcolt Intézetéről a kinos közfigyelmet.

Minderről ám Schmith nem tudott semmit. A kórházban egy ideig nem adtak lapokat a kezébe s mikor gyógyultan nagy sokára kibocsátották, akkor már csak a térdben leamputált jobb lába, nyomorék volta s nyomorulttá vált élete foglalta le minden gondolatát.

Legyengülve támaszkodott mankóira a kórház kapujában. Kapott ugyan valami olesó. "Kórházi" műlátat a mit úgy kellett felcsatolni, hanem tulgyenge volt még ahoz, hogy mankók nélkül próbálja meg a járást. A langyos, napsütéses téli napon rengeteg nép hullámzott az utcákon. Schmith nem is mert megindulni, csak mikor szemei márgy meg szokták a fel s alá kárgató tömeget, hogy nem okozott többé szédülést a nézésük.

Eleinte nem tudta elhatározni jobbra induljon-e vagy balra, a Hudson partjai felé. Hiszen mindegy volt az, hogy merre, mikor nem volt... hová. Megindult csakugy taláalomra jobbra, a város belseje felé. Óvatosan, bizonytalanul, szinte félve lépetgetett. Egy-egy átjárónál még sikos is volt az utca s más az mankón járni a kórház sima padlóján s más, mikor először kerül ki velük az ember az utcára, ahol ráadásul még attól is tartani kell, hogy valami hebelurgya valaki sietésben kirugja véletlenül egyik támaszát a hóna alól.

Minden igyekezete oda összpontosult, hogy el ne essen. A nagy figyelemzéstől gondolkodni se volt ideje. Azt se tudta, hova indult, meddig megy és hogy egyáltalában miért megy. Egyserűen sodorta magával a tömeg. Ment, mert körülötte mindenki ment az utcákon, ki erre, ki arra. Mikor nem bírta már a fáradságot, megállt és önkénytelenül is körül nézett. A Washington Square-on találta magát. Leült egy padra, mert kimerült ballába reszketni kezdett a szokatlan erőltetéstől, s nem mert a mulábon nyugvóra még teljesen ránehedezni.

Lassu, meggondolt mozdulattal nyújtotta maga elé a rossz lábát s kétfelől a padhoz támasztotta a mankóját is. Akkor aztán maga elé nézett a földre és nézett... nézett... és nézett... Meredt szemei nem kívántak pislantani se s szinte magnetikus erővel központosultak egy kavics darabon. Nézte a nélkül, hogy látta volna. A nélkül, hogy az agyveleje regisztrálta volna, a mit a látószervek elébe fotografáltak.

Miért néz?... Mit néz?... Mi lesz, hogyan lesz és ha lesz, mikor lesz vele valami?... És egyáltalán merre induljon, forduljon?... Nem tudta. Nem is nagyon törődött még vele. Csak ült és nézett mereven maga elé, érzéketlenül, lélek, öntudat nélkül, mint valami élettelen tárgy. A mi nem tud semmiről. A mi csak van, mert teremtdött s a mi azt se tudja, hogy van, volt vagy lesz. Mint a kire nézve nincs idő, tér. A kiből mintha megszűnt volna minden. A kire nézve minden midégy. Mint a ki már tényleg nem ki, hanem mi.

Valami pajkos utcagyerek kavicsokkal hajigálódzott a térré szálldogáló verebek után. Egy eltévedt kavics a lábát találta. A falábát. A koppanásra megfodultak a köztárszikkak s erősen nyírdaltó fájdalom vágott a térdébe. A hirtelen kin magához terítette. Felébresztette a lethargikus állapotból. Agyveleje működni kezdett újra. Sőt, hosszú idő óta csak most kezdett működni igazán és erőteljesen. A kórházban csak hallogatta a jövőjével való foglalkozást. Hiszen ott semmiről se kellett gondoskodnia. Arra az időre halasztotta a sorával való foglalkozást, amikor majd muszáj lesz. Mikor ki szabadul. Mikor újra egészséges lesz. Mikor újra emberek közé mehet.

Ez az idő most itt van. Elérkezett. Most aztán komolyan fel kell tenni a kérdést, hová, merre. Most már nem lehet tovább halogatni. Most már... most már Carl Schmithre egész súlyával rászakadt a teljes kétségbeesés. Hová menjem? Kihez?... Mihez fogjon?... Hiszen senkije, semmije. Az elvesztett lábbal együtt elvesztett minden... Miss Ruth... a College... Hiszen a játéka miatt volt tandíjmentes s kapott annyit ösztöndíjat, a mennyivel fentartotta magát. Annak most már vége... Itt áll befeszett tanulmányával és két dollár vagyonnal a zsebében... Egy nagy senki és semmi... egy... nyomorék.

— Nagyon fáj?
Csak most vette észre, hogy egy nő ül mellette.

— A lábam?... Nem. Most már nem.

Szívesen felelt. Még örült is, hogy valaki megszólította. Egy nő, aki eszerint nem undorodik a nyomorék lábától, másként nem szólította volna meg. Sőt mellé se ült volna a padra.

— Látom az arc halványságáról, hogy csak nem régebben jöhetett ki a kórházból.

— Csak ma jöttem ki. Alig egy órája, vagy talán kettő... Nem is tudom...

Jó ideig beszélgettek. Az asszony utoljára egészen közel húzódott a fiatalemberhez. Középkorú, divatosan öltözött nő volt. A szája és a körmei mint a new yorki nők nagy átlagának, rikító pirosra voltak festve. Az arca valamikor nagyon szép lehetett. Még így, a festék alatt is elég szép volt, bár kissé viharezett.

— Hát igazán senkije sincs?.. Senkije...

A nő szemeiben fel-fellobbant aztán eltűnt s megint csak előtört valami csudálatos láng. Hirtelen egész közel hajolt.

— Nézze... Sohase voltam még úgy mint most. Valahogy úgy érzem, mintha nem is egy félórás ismerősök lennénk, hanem régi kedves barátok. Még egyszer kérdelem, teljesen egyedül áll?

— Igen. Egyedül. Teljesen...

— Én is egyedül állok. Nekem sincs senkim... tegnap óta. Árva vagyok én is... Össze ilünk...

— Össze... Körülbelül...

A nő most már gyorsan beszélt.

— Hát akkor... jól van... Jöj-jön hozzám... Maradjon velem...

Schmith meglepetésében szólni se tudott.

— Hát nem érted?... Gyere hozzám. Lakj velem. Légy a szeretőm... Eltartalak...

A fiatalembernek az első gondolata valahogyan a leoperált lába volt.

— A lábam!... Hát nem látja?... Nincs... Faláb...

A nő átkarolta.

— Nem baj... Az arcod szép... A szemeid... A tested erős... Gyere hozzám. Viszek egy üveg bort is, meg pálinkát... Szép

lakásom van, meg pénzem is. Semmi gondod se lesz... Ugy-sincs senkid... nekem se... gondod viselem.

A volt "star" lelkében valami hirtelen és borzasztóan felhabozott s szinte könnyfakasztó szgyénérzet kergette arcába a pirosságot. Ugy érezte, hogy irtózatossá bántalom, lealacsonyító sértés érte. Hogy őt, a College büszkeségét, a diákok becézett hőst ez a közönséges nő csak annyira becsüli, hogy "gigoló-jának" akarja, mert tudja, hogy a nyomorék lába miatt fiatalnak nem kell, mert talán még irtóznak is tőle... Hát ő már csak arra való a nyomorék lába miatt, hogy kitartott szeretője, megfizette kapuját legyen egy közönséges utcai nőnek... Hogy megossza vele gyalázatos keresztét... Hogy eltartása fejében csokolja azt a száját, a mit akárki rongy is megcsokolhat, ha van egy, esetleg két dollár a zsebében... Irtózatoss... Inkább akármilyen...

Szó nélkül nyult a mankói után. Gyenge térdébe újra beleynyilalt, mikor az első lépésnél ránehezedett. Pár lépésre vonszólta csak magát. Ujra szédülni kezdett, mint mikor kilepott a kórházkapun. Levette a kalapját s a másik kezével kivette a zsebkendőjét. Homloka megtörölése után a kalapja belését vizsgálta. Mintha sohase látta volna...

Egy arra sétáló, tíz centes pénzdarabot dobott a kézben tartott kalapba, aztán szó nélkül tovább haladt a maga utján. Azt hitte, kéregető nyomorék.

Ez az újabb pofon csak arra volt jó, hogy elmulassza hirtelen a szédülését. Hanem a düh, az kitört belőle. Az elkecsereddel párosult düh, szinte rikácsol-

va kezdett ordítani.

— Koldus!... Én... Én... Koldus!... Soha...! Akkor inkább...

Földhöz vágta a tíz centest s szó nélkül tűrte, hogy a hozzá siető asszony átölje. Azután... gépiesen, félig öntudatlanul megindult vele...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

A NÉPSZERŰSÉG SOK OKA

A cigaretta a leghasználtabb szükségleti cikk az országban, mert évente százbilliónál többet szívunk el belőle. Amerikában, a dohány hazájában a cigaretta népszerűbb, mint a dohányfogyasztás bármely más formája. És egy amerikai cigaretta, a Lucky Strike a legnépszerűbb az egész világon.

Több oka van ennek a népszerűségnek, amely a világ világos dohányosai közt ezt a cigarettát terjesztette el főképen. Az egyik oka, rá van nyomva minden csomag Lucky Strikera és így hangzik: "A hazai és a török dohányok válogatott összetétele. (Az eredeti Lucky Strike formula alapján). Egy teljesen új dolog a cigarettagyártásban, hogy "meg van pórkölve".

"A legfinomabb török és hazai dohányok" — amelyek a világ legnagyobb dohánytermő földjein szedettek össze. Hajók, vonatok, truckok szállítják a dohányt a kitűnő, szellős raktárakba, ahol azokat érlelik, amig nem elég enyhék a Luckyhoz.

De ahogy egyik dohány jobb a másikkal, úgy ugyanazon dohány egyik levele szintén jobb a másikkal. A középső levelek a legjobbak, legenyhébbek, mert az alsó levelek homokosok, a legfelső levelek durvák és nyersék.

va kezdett ordítani.

— Koldus!... Én... Én... Koldus!... Soha...! Akkor inkább...

Földhöz vágta a tíz centest s szó nélkül tűrte, hogy a hozzá siető asszony átölje. Azután... gépiesen, félig öntudatlanul megindult vele...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Igy történt bíró ur és esküdt urak szóról-szóra. A szeretőm alvilági nő volt. "Gun Moll". Mikor elfogyott a pénze, gavallér kötelességem volt, hogy én szerezzek. A "holdup" nem sikerült. Ha nem ellenkezett volna az illető, nem használtam volna a revolveremet...

Természetes, hogy csak a középveleket használják a Lucky gyártásra, s a dohánynak több mint négyötödét kielejteznek, hogy a Lucky Strike nagyszerű egyformaságát biztosítsák. A "keverék a Lucky Strike eredeti formulájára" azt a megkülönböztetett ízt eredményezi, amit csak a Luckyban találunk.

S mikor ezek a finom dohányok össze vannak válogatva, ki vannak érlelve, meg lesznek pórkölve. A pórkölés kizárólag a Lucky eljárása, amely enyhébb dohányt ad és védelmezi a dohányos torkát.

A gondos gyártás eredményezi, hogy a Lucky mindig tömör, a két vége nem laza, és hatvanál több nagyszerű száraz eredményezi, hogy minden cigaretta egyforma. Valóban a Lucky gyártásnak minden lépésénél a leggondosabban ügyelnek, hogy a dohányosnak azt a legjobb cigarettát adják, amit a válogatós ember ma igényel.

Nem lehet tehát csodálkozni, rajta, hogy a Lucky Strike a legnépszerűbb cigarettája a világnak.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA;
EGY ÉVRE.....\$3.00
FÉL ÉVRE.....\$1.50

This delicious cheese food is
DIGESTIBLE AS MILK
ITSELF!

Hidden in Velveta's richly mild Cheddar Cheese flavor are health-protective elements of many foods. It's wonderful for children. Serve Kraft Velveta—in sandwiches, in cooked dishes... often!

HA
ÖNNEK

**Levélpapírra, Boritékra,
Névjegyre, Üzleti Nyom-
tatványra**

HA EGYLETÉNEK

**Alapszabály könyvekre,
Meghívóra, Belépti je-
gyekre, Plakátokra vagy
Nyugta-könyvekre van
szüksége forduljon hoz-
zánk bizalommal!**

**Ujságot, Könyvet, Nyom-
tatványt soha ne rendel-
jen, amíg tőlünk nem kér
árajánlatot.**

**OLCSÓN, IZLÉSESEN
GYORSAN, PONTOSAN
készít és szállít min-
denféle
NYOMTATVÁNYT
az ország bármely részébe**

LAPUNK NYOMDÁJA

HA AKAD EGY EMBER

Néha, nagyritkán akad egy tisztességes ember a közpályán. Mikor azonban ilyen fehér holló mutatkozik a láthatáron, kénytelen a latrokkal együtt működni és mert azok többen vannak, a tisztességes ember nagyon nehezen tud boldogulni.

Roosevelt erre az első példa az országban.

Nem engedik meg neki, hogy a New Deal egyenes vonalban haladjon előre.

A kongresszuson keresztül szűkebb nyomást gyakorol rá az a kis gang, amely ezt az országot eddig korlátlanul uralta és kénytelen az elnök hol jobbra, hol balra lavírozni.

○ Azonban olyan tömegeket vezet, amelyeknek a nyomása mégis csak engedelmesre kényszeríti legalább részben a nagytőkét.

A többiek — mert többen is vannak hála Istennek az országban — sokkal kevésbé szerencsések.

Ott van Pinchot kormányzó Pennsylvania államban, Mellon országban.

Háromszor berendelte a törvényhozást, amihez joga van a kormányzóknak és háromszor kérte, hogy tisztességes szociális törvényeket hozzanak a munkásság érdekében.

A latrok, a törvényhozásban ülő crookok a legszemtelenebb vakmerőséggel egyszerűen megtagadták a kormányzó kívánságát.

És Pinchot tehetetlenül vergődik, mert az úgynevezett "népképviselő" megakadályozza a programjának a keresztülvitelét.

Természetes, hogy a népképviselőt meg van hamisítva, hogy a törvényhozók a nagytőkét és csakis a nagytőkét képviselik Pennsylvania törvényhozásában, amelytől a szoldot kapják.

Ott van Lehman kormányzó. Meg akarta a villanytrust-öt fékezni, de New York törvényhozását teljesen a közszolgálati vállalatok uralják és hónapok óta hiába kér becsületes törvényt a nép számára.

Végre Lehman szerencsés volt a mult héten.

A Federal Trade Commission hirtelen nyilvánosságra hozta, hogy a leghatalmasabb és leghangosabb pófázó állami szenátor, aki a Lehman javaslatokat elgáncsolta — pénzt fogadott el a villanytrust-tól.

Hogy a szenátor urak a vilányosok szolgálatában állnak, azt a nép ugys tudta, az újságok ugys írták, de bizonyítani eddig ezt nem tudták.

Ebben az esetben sikerült a bizonyítás és talán az elhallgatja a new yorki graftereket, akik most egy kicsit meg vannak szépen, mert nem tudják, hogy hány más crookról van írásban bizonyíték a szövetségi hatóságok kezében.

A legtragikusabb a helyzete La Guardiának, New York nagy-szerű polgármesterének, aki egy valóságos lázadás útján jutott be a hivatalba.

New York népe nagyon jól tudta, hogy a Tammany Hall nevű politikai bünszövetkezet a grafterek légióját tartja a város nyakán, hogy loptak, csalnak, sikasztottak, hogy gonosztevőket ültettek a bírói székekre és végre tavaly fellázadtak.

Megválasztották az egy becsületes embert polgármesternek, aki azonban majdnem teljesen tehetetlen, amíg New York új chartert nem kap az állami törvényhozástól.

És az állami törvényhozásban kétféle elemet lehet találni az Empire State-ben.

A néhány száz tisztességes emberen kívül ott ülnek a Tammany Hall korrupt grafterjei a demokrata pártban és ott ülnek a republikánus képviselők és állami szenátorok, akik majdnem egytől egyig a villanytrustot szolgálják.

A nép, a tisztelt nép azonban erősen várja a base ball idény megkezdését, eszébe sincs, hogy

man kormányzó és Roosevelt a latrok falkája cinikusán vigyorog az ország és a polgárság szemébe és nem oldják fel La Guardia megkötözött kezeit, hogy New York adminisztrációját megreformálhassa.

Eddig négy ízben szavazták le a törvényhozásban a reformjavaslatot, amely a polgármester kezeit felszabadítaná és értésére adták, hogy ahányszor a javaslatot a kormányzó benyújtja, mindig ez lesz annak a sorsa, míg ők ülnek az állam képviselőházban.

Amíg az úgynevezett "népképviselő" nem a népet, hanem a villanytrustot, a bankárokat és a graftereket képviseli, mert a borralvót, a zsiros koncot attól kapja.

Nem csodálhatjuk, hogy ezek az állapotok elveszik még annak a kevés tisztességes embernek a kedvét is a közpályáktól, akik megmaradtak a közéletben, hiszen a folytonos megalkuvás, amit rájuk erőszakolnak, utób őket is lejárhatja, sok esetben be is mocsorolja.

Ezeknek a tisztakezü embereknek a számára csak két lehetőség van.

Vagy hajthatatlanok maradnak és ez esetben semmit nem érnek el azokból a szükséges reformokból, amelyekkel a népet igazságszolgálatnak, vagy állandóan kénytelenek megalkudni.

Ha hajthatatlanok, akkor a kormányzás lehetetlenné válik és a polgárság az első alkalommal kénytelen a helyüket mással betölteni, aki tud és akar a crookokkal együtt dolgozni és aki sok esetben maga is crook.

Ha időről-időre megalkudnak, akkor a nép nem érti meg őket, azt látja róluk, hogy ők is tesznek engedelmeiket a tökének — mint például Roosevelt kénytelen azt megtenni — és a bizalmatlan lassan bennük is elvesztik.

Mindkét esetben az a sorsuk, hogy visszakeresik a magánéletet, mert a helyzetük lehetetlenné válik, a közbizalmat előbb-utóbb elvesztik.

Az ország gondolkodó polgársága kétségbeesve nézi, hogy majdnem lehetetlen észszerű gyorsasággal reformokat eszközölni a kormányzásban és ezek a kétségbeesett pillanatok szokták aztán a forradalmakat felidézni.

Ez az újság soha nem ajánlott fizikai forradalmat, mert nagyon könnyű a népet kiküldeni a barrikádra, ahol mérges gázokkal meg gépfegyverekkel fogadják.

De igazán nem tudnánk egy szóval sem ellenézni, ha például New York állam felhárított lakossága megrohanná az Albanyban ülő piszkos gazembereket és egyszerűen szétverné őket az állami törvényhozás meggyalázott otthonából. És ha egy párat felhuznának közülük a lámpavásra, igazán kevés ember tudná őket sajnálni.

Nagyon sok hibája lehet a Sovjet kormányknak és nagyon sok jogos kritika (és még több jogtalan) hangzik el ellenük ebben az országban.

De senki soha nem merte azt a törvényt kritizálni, amelynek alapján a grafter köztisztviselőit egyszerűen minden további nélkül agyonlövők, mert az árulója az országnak.

Ha Thayer szenátor urról például Oroszországban sült volna ki, hogy a villanytrust pénzelte, akkor az a gentleman a közelgő tavasz első ibolyaszálait már alulról tudta volna csak szagolni és nem hiszem, hogy sokan sajnálták volna a sorsát.

Ami igazság Oroszországban, az igazság az egész világon.

És ha nálunk az uralkodó osztály érdekében hozott törvények nem engedélyezik a törvényes formák közt való fejlődést, talán igazán helyén volna, ha a nép felvonulna Albanyba.

A nép, a tisztelt nép azonban erősen várja a base ball idény megkezdését, eszébe sincs, hogy

Heves harc a mátraderecskei gazdák és a község főjegyzője közt

Egy parcellázás különös titkai. - Becsapták-e a mátraderecskei gazdákat. - Miért panaszkodik a mátraijai magyar község derék népe?

Heves vármegye Istenáldotta kövér televényü vidékének göc-pontjában, a kál-kápolna—kisterenyei vasutvonal mentén fekszik Mátraderecske. Tözsomszédságában az ismert Parád-fürdő, rengeteg forrászúzával, a közelében Verpelét, a híres dohány- és bortermő község, a tuloldali szomszéd pedig a vadregényes Mátra, a divatossá vált Kékes- és Gallyatető kirándulóhelyekkel. Két és félezer lakosa van ennek a derék, szorgalmas, földművesnéplakta községnek. Vallások, becsületesek, s jómóduak. Bűnös embert nem tűrnek meg maguk között. Lajos József tekintélyes gazda büszkén, önértésesen az egész falu hitese meggyőződését tolmácsolja:

— Aki nálunk valamit elkövet, az pusztuljon innen! Még azt se tartjuk becsületes embernek, aki harangszóra nem emeli meg a kalapját.

Most ezt a tetőtől-talpig jellemes, jólkü népet csúnyán félrevezették és becsapták. Lelketlenül begratták őket földvásárlásokba és hosszulejárati kölcsönt ígérték nekik. Az ígélet azonban csak ígélet maradt s a jóhiszemű gazdák feje alól most a magyar földhitelintézet ki akarja ráncigálni az utolsó vánkost is.

— Ezeknek a tisztakezü embereknek a számára csak két lehetőség van.

Vagy hajthatatlanok maradnak és ez esetben semmit nem érnek el azokból a szükséges reformokból, amelyekkel a népet igazságszolgálatnak, vagy állandóan kénytelenek megalkudni.

Ha hajthatatlanok, akkor a kormányzás lehetetlenné válik és a polgárság az első alkalommal kénytelen a helyüket mással betölteni, aki tud és akar a crookokkal együtt dolgozni és aki sok esetben maga is crook.

Ha időről-időre megalkudnak, akkor a nép nem érti meg őket, azt látja róluk, hogy ők is tesznek engedelmeiket a tökének — mint például Roosevelt kénytelen azt megtenni — és a bizalmatlan lassan bennük is elvesztik.

Mindkét esetben az a sorsuk, hogy visszakeresik a magánéletet, mert a helyzetük lehetetlenné válik, a közbizalmat előbb-utóbb elvesztik.

Az ország gondolkodó polgársága kétségbeesve nézi, hogy majdnem lehetetlen észszerű gyorsasággal reformokat eszközölni a kormányzásban és ezek a kétségbeesett pillanatok szokták aztán a forradalmakat felidézni.

Ez az újság soha nem ajánlott fizikai forradalmat, mert nagyon könnyű a népet kiküldeni a barrikádra, ahol mérges gázokkal meg gépfegyverekkel fogadják.

De igazán nem tudnánk egy szóval sem ellenézni, ha például New York állam felhárított lakossága megrohanná az Albanyban ülő piszkos gazembereket és egyszerűen szétverné őket az állami törvényhozás meggyalázott otthonából. És ha egy párat felhuznának közülük a lámpavásra, igazán kevés ember tudná őket sajnálni.

Nagyon sok hibája lehet a Sovjet kormányknak és nagyon sok jogos kritika (és még több jogtalan) hangzik el ellenük ebben az országban.

De senki soha nem merte azt a törvényt kritizálni, amelynek alapján a grafter köztisztviselőit egyszerűen minden további nélkül agyonlövők, mert az árulója az országnak.

Ha Thayer szenátor urról például Oroszországban sült volna ki, hogy a villanytrust pénzelte, akkor az a gentleman a közelgő tavasz első ibolyaszálait már alulról tudta volna csak szagolni és nem hiszem, hogy sokan sajnálták volna a sorsát.

Ami igazság Oroszországban, az igazság az egész világon.

És ha nálunk az uralkodó osztály érdekében hozott törvények nem engedélyezik a törvényes formák közt való fejlődést, talán igazán helyén volna, ha a nép felvonulna Albanyba.

A nép, a tisztelt nép azonban erősen várja a base ball idény megkezdését, eszébe sincs, hogy

biró irták alá. Majd röviddel később újabb és újabb vevők csatlakoztak, úgyhogy összesen harminckilencen ugrottak be a földvásárlásba.

Özvegy Brauné sokat jelentő mosollyal biztatta a gazdákat:

— Még ilyen jó feltételek mellett nem vásároltak sehol földet! Földet is adunk és hosszulejárati kölcsönt is szerzünk.

Azután a gazdák nyugodtan lefektették a holdkánti ötvenpengős előlegeket. Összesen körülbelül háromszáz hold földet vásároltak s így mintegy tizenötezer pengőt előre kifizettek az eladóknak, bár ekkor még a kérdéses földet nem is parcellázták s a gazdák még azt sem tudták, hol lesz a parcellájuk.

— Aki nálunk valamit elkövet, az pusztuljon innen! Még azt se tartjuk becsületes embernek, aki harangszóra nem emeli meg a kalapját.

— Ezeknek a tisztakezü embereknek a számára csak két lehetőség van.

Vagy hajthatatlanok maradnak és ez esetben semmit nem érnek el azokból a szükséges reformokból, amelyekkel a népet igazságszolgálatnak, vagy állandóan kénytelenek megalkudni.

Ha hajthatatlanok, akkor a kormányzás lehetetlenné válik és a polgárság az első alkalommal kénytelen a helyüket mással betölteni, aki tud és akar a crookokkal együtt dolgozni és aki sok esetben maga is crook.

Ha időről-időre megalkudnak, akkor a nép nem érti meg őket, azt látja róluk, hogy ők is tesznek engedelmeiket a tökének — mint például Roosevelt kénytelen azt megtenni — és a bizalmatlan lassan bennük is elvesztik.

Mindkét esetben az a sorsuk, hogy visszakeresik a magánéletet, mert a helyzetük lehetetlenné válik, a közbizalmat előbb-utóbb elvesztik.

Az ország gondolkodó polgársága kétségbeesve nézi, hogy majdnem lehetetlen észszerű gyorsasággal reformokat eszközölni a kormányzásban és ezek a kétségbeesett pillanatok szokták aztán a forradalmakat felidézni.

Ez az újság soha nem ajánlott fizikai forradalmat, mert nagyon könnyű a népet kiküldeni a barrikádra, ahol mérges gázokkal meg gépfegyverekkel fogadják.

De igazán nem tudnánk egy szóval sem ellenézni, ha például New York állam felhárított lakossága megrohanná az Albanyban ülő piszkos gazembereket és egyszerűen szétverné őket az állami törvényhozás meggyalázott otthonából. És ha egy párat felhuznának közülük a lámpavásra, igazán kevés ember tudná őket sajnálni.

Nagyon sok hibája lehet a Sovjet kormányknak és nagyon sok jogos kritika (és még több jogtalan) hangzik el ellenük ebben az országban.

De senki soha nem merte azt a törvényt kritizálni, amelynek alapján a grafter köztisztviselőit egyszerűen minden további nélkül agyonlövők, mert az árulója az országnak.

Ha Thayer szenátor urról például Oroszországban sült volna ki, hogy a villanytrust pénzelte, akkor az a gentleman a közelgő tavasz első ibolyaszálait már alulról tudta volna csak szagolni és nem hiszem, hogy sokan sajnálták volna a sorsát.

Ami igazság Oroszországban, az igazság az egész világon.

És ha nálunk az uralkodó osztály érdekében hozott törvények nem engedélyezik a törvényes formák közt való fejlődést, talán igazán helyén volna, ha a nép felvonulna Albanyba.

A nép, a tisztelt nép azonban erősen várja a base ball idény megkezdését, eszébe sincs, hogy

kölcsönre, amit Braunék pár hét mulva meg fognak szerezni maguknak.

A gazdák tovább zörztölődtek, mert nem látták tisztán a helyzetet. A főjegyző azonban másnap egyenként behívatta őket a község házára s újra lelkükre beszélt.

Azt mondta, hogy ez a szerződés betűről-betűre azonos az eredeti ideiglenes szerződéssel. Körülbelül félóraig volt a főjegyzővel egy-egy gazda. Bojki András kifogásolta, hogy a főjegyző nem olvasta föl a szerződés tartalmát. Azonban hosszú vita után mégis valamenynyien aláírták ezt is.

— Még fel kell küldenem valamennyit a magyar földhitelintézetbe: jóváhagyás végett — szölte a főjegyző.

Néhány nap mulva újra felhívták őket külön-külön a főjegyzőhöz, aki most egy teljesen üres papírt íratott velük alá, azt mondta, hogy ez lesz a hosszulejárati kölcsön kérvénye.

A hitelkandó gazdák előtt a főjegyző a mellét verte, úgyhogy ez alá is oda írták a nevüket. Kocsa András gazda más alkalommal, amikor szó volt erről, kérte a főjegyzőt:

— Tessék felolvasni nekünk annak a pusztá papírnak a tartalmát, amit aláíratott velünk a jegyző ur.

A főjegyző azonban sem akkor, sem azóta nem közölte velük ennek a tartalmát.

A KÖZSÉGI FŐJEGYZŐ SÖTÉT SZEREPE.

Ujabb hónapok teltek el, míg végre visszaérkeztek a földhitelintézetből az egyes szerződési példányok. A gazdák ekkor megdöbbenve látták, hogy közben irógéppel beleírtak néhány sort a szerződésbe. A főjegyző előtt ezt kifogás tárgyává is tették, aki ekkor négy gazda előtt el is ismerte, hogy ő változtatott az eredeti szövegen, mert anélkül a földhitelintézet nem fogadta volna el.

— Akkor miért nem szölte nekünk is? — mondták a gazdák.

Majd követelték a főjegyzőtől azt a legelső alku-jegyzőkönyvet, amelyet a megállapodás napján csináltak. A főjegyző azonban csak öltölt-hatolt s nem tudta előadni a jegyzőkönyvet. Ekkor már olyan volt a falu, mint a hangyaboly. A földvásárló gazdák fűhöz-fához kapkodtak. Küldöttségben mentek az egri főispánhoz, a pétervári főszolgabíróhoz, sőt Budapestre is felutaztak a földművelésügyi minisztériumba, a falu-szövetséghez és országgyűlési képviselőjük-nél is orvoslást kértek panaszáikra.

Később a gazdákkal tudatták, hogy kölcsönt kapnak ugyan, de ez nem lesz hosszulejárati, hanem részletezve váltó-, beruházási és vételhátralék-kölcsön.

Braun István ekkor kijelentette: — Nem baj, hogy a földhitelintézet nem adja meg a hosszulejárati kölcsönt, mi majd megszerzzük így is.

A gazdák ekkor újra panaszkodtak a főjegyzőnek és Braunéknak:

— Csak annyit földet tartunk meg, amennyit hosszulejárati kölcsönre kapunk, a többit visszaadjuk, mert nem bírjuk fizetni.

A FÖLDHITELINTÉZET NEM VÁLASZOL, ELLENBEN PÓRÁL A BECSAPOTT GAZDÁKAT.

A főjegyző azonban indulatosan tiltakozott:

— Hohó! Nem lehet ám! Szép is lenne! A szerződést aláírták, most még szeretnének lemondani a földről.

A gazdák ekkor már látták,

AZ ELSŐ IGAZ SZÓ

Senator Wagner mondta ki a sztrájkok ügyében az első igaz szót a mult héten, de azt is alig akarták közölni az újságok.

Pedig eleget foglalkoznak a sztrájkokkal.

Sirnák, panaszkodnak, hogy a sztrájkok fenyegetik a visszatérő prosperitást és az egyik detroiti szennylap, a százhárom éves Free Press majdnem házarúlással vádolta meg a sztrájkoló munkásságot.

De ez a lap nem áll magában ezzel a szemtelen és igaztalan állásponttal.

Valamennyi a munkásság hazafiasságára apellál, valamennyi őket teszi felelőssé, ha a gyárak kerekéi megállnak, ha az üzlet élet meghénu, és rémképeket festenek róla, hogy miféle halálos következményei lesznek a sztrájkoknak.

Egyik újságnak sem jutott mérsébe, hogy a sztrájkok eller oda addressálja az írását, és a sirását, ahová azok valók, a gyárosokhoz, akikkel bot nélkül — sztrájk nélkül — nem lehet beszélni.

Nem csoda, ha Perkins munkáminiszter kijött a sodrából és epésen jelentette ki Clevelandban, hogy egy-két sztrájkot még nem kell hideglelést kapni a nemzetnek, s hogy egy "elsőrangu" sztrájk évek óta nem volt az országban.

Senator Wagner tovább ment. Kijelentette a mult héten, hogy ő ismeri a legjobban a bérharok eredetét és okát, hiszen az ő labor-boardja vizsgálja felül a legtöbbet, és így megállapíthatja, hogy a sztrájkokért a GYÁROSOK A FELELŐSEK.

Rendes ember ezt ugys tudta. A kiéhezett, lerongyolt munkásság nem hagyja ott jókedvében a munkáját, és ha sztrájk

nélkül tisztességes munkabérek, és rendes elbánást kapnának, nem vonulnának ki sehol a munkából.

Senator Wagner eddig is kiérdemelte a munkásság háláját, mert olyan szerencsétlen ez az ország, hogy már a tisztesség is hálát érdemel napjainkban, de ezzel a megállapításával eddigi áldásos munkáját betetőzte.

A senator nem oka annak, hogy a labor boardja tehetetlen, mert határozatait végrehajtani nem tudja, nincs meg arra a törvényes hatalma.

Nem rajta mult, hogy a Wagner billből footballt csináltak a szenátusban, hogy azt magára hagyta látszólag a kormány is, ő orvosolni akarta a NRA fogyatékoságát, mikor a kompánia junik ellen a javaslatát benyújtotta.

Arcius fölámán százhetven-ezer ember sztrájkolt az országban, s valamennyit — senator Wagner szerint — a munkaadók hibája, kapzsisága, büne fosztotta meg egy időre a munkától, a keresettől.

Epen itt lenne az ideje, hogy a NRA-ba "fogakat" tegyen a kormány, mert az a törvény teljesen az elnök kezében van, s elrendelhet annak alapján majdnem mindent, amit jónak lát.

Az elnök azzal érkezett haza Washingtonba, hogy "tough guy" lett belőle.

Szeretnénk látni, hogy a "tough" elbánást ki fogja tőle megkapni.

A munkásság, amely engedelmeskedik a törvénynek, vagy a nagytőke, amely azt lépten-nyomon hátráltatja, és amely ebben a nyomorúságban havonta százhetven ezer embert kényszerít ki a munkából.

hogy becsapták őket. Cívodás, nyugtalankodás vett erőt rajtuk. A főjegyzőtől az eredeti alku-jegyzőkönyvet követelték. Azonban a főjegyző ezt nem tudta előadni nekik.

Egy alkalommal a főispán Mátraderecskeire küldte a vármegyei gazdasági felügyelőt, aki nek a gazdák panaszkodtak, az eredeti alku-jegyzőkönyv eltűnése miatt. A főjegyző ekkor előhozott egy jegyzőkönyvet, amiről azt állította, hogy az eredeti másolata. A gazdák azonban azonnal látták, hogy nem azonos azzal, amit ők tizennégyen aláírtak. Különben is ez utóbbin csak Fodor Bertalan köztbíró, továbbá a bíró feleségének és öccsének a neve volt aláírva. A gazdák ezt nem akarták elismerni. Közben Braunék unszólására fizettek, bár az árak folyton estek, a viszonyok pedig hétről hétre súlyosabbakká váltak. Fodor Bertalan és Imre tizezer pengőt, Lajos József kétezret, Kis Duka János 5400-at, Kocsa András 3000-et, Horváth Ferenc 1200-at, de a többiek is a vételár egyharmadrészt ekkor már ki-egyenlítették, úgyhogy mindenki közel kétezzer pengőt kifizetett a magyar földhitelintézetnek.

A gazdák közben napról-napra levéllel fordultak a földhitelinté-

zethez, azonban ez még válaszra sem méltatta a nyugtalan- kodó, panaszoló földvásárlókat. Csak fizetési felhívásokat kaptak időnként. Így jött rá Kis Duka János egy szép napra arra, hogy bár 11.112 pengő és 83 fillér osztartozásból kifizetett 5400 pengőt, mégis a tartozása közel annyi, mint eredetileg volt, vagyis, mintha nem is fizetett volna. Ekkor történt, hogy többet veszni hagyták a befizetett foglalatokat s a már bevetett földeket aratás előtt otthagyták s nem is tudták, ki aratta le azokat. A magyar földhitelintézet ekkor tíz gazdát pörbe fogott.

A mátraderecskei gazdák most a bíróságnál keresik az igazukat. A földhitelintézet az ő hátukon akarja elverni a port. Völtaképpen azt se tudják, hol feneklett meg az ügy. Tény azonban, hogy főjegyzőjüket, vitéz Szalmássy Bélát okolják a történetért.

Kelet Ohio legnagyobb bányája, a Powhatan bánya erősen fokozni akarja a termelést és a jelenlegi ezer munkást ezernégy-százra fogják a közeli hetekben kiegészíteni.

A társaság arra számít, hogy sok szentet fog a nagy tavakra küldeni.

THE KANAWHA VALLEY BANK

CHARLESTON, W. VA.

ALAPITVA 1867-BEN

A FEDERAL RESERVE SYSTEM TAGJA

Ez a hatalmas pénztézet 67 év óta szolgálja becsülettel ügyfelei érdekeit

Érezze magát biztonságban s helyezze el megtakarított pénzét az állam legerősebb bankjainak egyikében. E bankban elhelyezett betétek kétezeröttszáz dollár összegig garantálva vannak a Szövetségi Kormány által. Külföldi osztálya teljes felelősség mellett utal át pénzt a világ bármely részébe, akár dollárban akár más pénznemben

INTÉZÉSE. ÁLLAMI KOMPENZÁCIÓS ÜGYEK-BEN SZEMÉLYESEN KÖZBENJÁR

CSANÁDY PÉTER
Külföldi Osztályvezető.

HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA, HAZAI PERES ÉS PERENKIVÜLI ÜGYEK SZAKSZERŰ

MAGYAR Bányászlap, (HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Associated Hungarian Weeklies of America
8602 WEST JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN
TELEPHONE: VINEWOOD 1-8222

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian miners' Journal in the United States

Subscription Rates: In the United States \$3.00 — In Europe \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$3.00 — Európában \$4.00
Egyes szám ára 6c. Single Copy 6c.

Megjelenik minden csütörtökön Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners
by Miners

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Michigan
Under the Act of March 3, 1879.

MÉG EGYSZER A KONZULI ILLETÉKEK

Attól félünk, hogy a sivatagnak beszélünk, mikor újra feljajdulunk, hogy a konzuli illetékek súlyos adót, illetéktelenül nagy adót vetnek ki az amerikai magyarra.

Innen is, onnan is felhangzik a szösz, hogy lenne valakinek elintézendő ügye az óházában, de nem tudja megtenni, mert utját állják azok az illetékek, amelyekbe az ügyek elintézése kerülne.

Ha egy-egy amerikai magyar pár száz dollárt erő kis birtoka van otthon, amit törvényesen bérbe adni, vagy eladni akarna, a legelső lépésnél, a meghatalmazásnál husz dollárt kérnek el tőle, hogy a konzuli hitelesítést kiadják.

Hasonlóan magasak az adásvételi szerződés illetékei, hogy a magyar utlevélek indokolhatatlan és érthetetlen magas áráiról ne is beszéljünk.

Jól tudjuk, hogy néha, kivételes esetekben eltekintenek ezektől a díjaktól, de ezek aztán annyj utánjárást igényelnek, ami szintén nagy teher az illetékes felekre.

A lehetetlenül magas adó kellemtelenségeit tetézi, hogy megszabott illetékek jórómán nincsenek és mikor pár hete kérdést intéztünk a clevelandi konzuli hivatalhoz, onnan is csak azt tudták felelni a kérdésre: hogy majdnem minden egyes esetet külön kénytelenek bírálni.

Ami részben bizonytalanságban tartja az embereket, részben halasztja azokat az eseteket, ahol a halasztás esetleg kárral jár.

A dollárnak a nemzetközi viszonylatban való leromlását a magyaroknak szintén meg kell fizetni, amit szintén nem lehet méltányosnak találni.

Mikor a magyar korona volt lecsúszva, mikor egy pár centért a koronák százaít vagy ezreit adták, az itteni konzuli hivatalokban dollárokból követelték az illetékeket és nem voltak tekintettel a korona alacsony árára.

Érthetetlen tehát, hogy most tekintettel vannak a dollár alacsonyabb árfolyamára és ma pengőben számítják az illetékeket, illetve a pénzkülföldözés arányában szabják meg a hitelesítések árát dollárban.

Ha nem részesült az amerikai magyarság a magyar korona alacsony árfolyamának az előnyeiben, akkor miért kell megszenvednie a magas pengő árfolyam előnyeit?

Elég súlyos baj az is, hogy az amerikai magyar a pénzét képtelen kifizetni hazulról, ezt azonban a külügyi képviselőt rovására nem írjuk. Bár méltányolná Amerika magyarsága, ha a képviselőt képessé tenné olyan irányban, hogy az amerikai magyarokat ez a rendelet minden esetben ne sújtsa.

Az itt rekedt amerikai magyarság többé haza nem megy — nagy általánosságban — és szükség lenne, hogy rendelkezhesék az óházai vagyonnal. A depresszió alatt sok olyan magyar házában a szó szoros értelmében éheztek, ahol gond nélkül, vagy kevesebb gonddal élhettek volna, ha eladhatták volna az otthoni vagyonjukat.

Ismerjük azokat az okokat, amelyek a pénzkivétel tilalmát rákényszerítették a magyar kormányra és még egyenlő európai kormányra, de kivételek vannak minden esetben.

A magyar kormány például egész a legutolsó időkig megengedte, hogy az optáns birtokok megváltása ellenében fizetett jóvátelet kivigyék az államból, nehogy a birtokukat-vesztett magyar urak kárt szenvedjenek a pénz-zárlat miatt, ahogy az amerikai magyarok súlyos károkat szenvednek.

Azt sem lehet megérteni, hogy miért van olyan hihetetlen nagy ára a magyar utlevélnek. Ha az ember fel akarja tenni a magyar képviselőtől, amit NEM AKAR feltenni, akkor azt kelleme hinnie, hogy meg akarják a szegény, előregedett magyar polgárok hazatérését gátolni.

Hát jog szerint Magyarország kormánya vagy itteni képviselője egész bátran mondhatja, hogy aki itt megöregedett, az ne menjen haza öregen és szegényen, de ebben az esetleges okoskodásban nincs sok humanizmus és igazság.

A kivándorolt amerikai magyar akkor is súlyos értéket jelentett Magyarországnak, mikor itt élt és dolgozott, akármennyit beszéltek a magyar földesurak a "vérvesztéséről", mikor az ország arató távozásától rettegtek.

Mert azok a magyarok, akik ma a magas konzuli illetékek és a pénzkivétel tilalma miatt az otthon levő vagyonaikat eladni nem tudják és akik előtt a haza vezető ajtót a hihetetlen drága utlevél illetékek egyenesen becsapják, sok millió dollárt küldtek egykor az elhagyott Házába.

És a magyar államháztartásban nagyon fontos és lényeges tétel volt ez az aranypatka, amely szakadatlanul csörgedezett és vitte a dollárokat a pénztelen óházának, ahol arra olyan nagy szükség volt.

Nemcsak humánus, nemcsak méltányos, nemcsak indokolt és jogos lenne, hogy több belátást mutasson a képviselő és az óházai az itteni magyarok iránt, de ésszerűség is lenne a dolgban.

Magyarország propagandát akar külföldön, mert állandó és erős propaganda nélkül később erősebbeket kap vissza azokból a területekből, amelyeket Trianon leoperált a megcsönkített haza testéről.

EZERÖTSZÁZ MILLIO DOLLÁRT

kér a különböző segély-akciókra az elnök a congressustól a következő naptári esztendőre, ami megnyugtathatja az országot, hogy az elfelejtett embereket még mindig nem felejtették el egészen a Fehér Házban.

A kért összeget természetesen meg fogják szavazni s annak egy részét direkt segélyekre (CWA), egy részét a CCC camp-ekre s egy részét a közmunkákra fogják költeni, meghatározatlan arányban.

Mint hogy ezek az alapok pénzzel még mindig rendelkeznek, biztosak lehetünk benne, hogy akármennyit kell a nincstelenségnek nélkülözni, ténylegesen senki nem fog éhezni vagy fájni az országban.

A többi kéréseivel az elnök nem ilyen szerencsés, mert a congressus tagjai a választástól való félelmükben meg akarják mutatni, hogy van bennük valami önállóság és több vonalon keresztetik a Fehér Ház programját.

Néhány kormány-billt nem fognak letárgyalni és letárgyalnak néhány olyan billt, amit egyenesen és erősen elleneznek a Fehér Ház részéről.

FELTÉTLENÜL KERESZTÜL

akarja az elnök hajszolni a vám javaslatot, amely felhatalmazná, hogy bizonyos kedvezmények fejében engedményeket tegyen vám dolgában az egyes országoknak és ragaszkodik hozzá, hogy a tőzsde megreformálása alól ne térjen ki most a congressus.

Ezzel szemben valószínűleg nem kerül rá a sor, hogy az áru- és terménytőzsdeket szövetségi ellenőrzés alá helyezzék, skartba teszik a Tugwell-Copeland-billt és valószínűleg elhalasztják a Wagner-bill tárgyalását.

Ezt a javaslatot egyébként újra írja a szerzője s ezáltal general Johnson, munkaminiszter Perkins és Federal Relief Administrator Hopkins segítene neki a munkában.

Az elnök kívánságára a Wagner-billt úgy írják át, hogy állandó szövetségi békéltető bizottságokat állítanak fel az ipar számára, amely bírna bizonyos hatósági jelleggel.

A munkásságnak vigyázni kell erre a törvényre, mert bár a szerzők integritásában és jóak-

Ha Magyarország és annak itteni képviselője az amerikai magyarságot elkeseríti, ha illetéktelen és indokolatlan magas adókkal sújtsa, akkor azok nem sok szeretettel fognak emlékezni arra az óházára, amelynek a szolgabíróit és csendőreit már elfelejtették, mikor otthon vérezték.

Sokkal többet remélhet Magyarország a külföldi polgáraitól akkor, ha azok úgy érzik, hogy az elhagyott haza barát-sággal nyújtja a kezét utánuk és nem adó-alanyokat, hanem távol élő gyermekeket akarja bennük meglátni.

Nem hisszük, hogy van kormány, amely az itt hitelesített okmányok illetékét fele olyan magasra szabja, mint Magyarország kormánya vagy képviselője és nem hisszük, hogy van kormány a világon, amely távol élő gyermekeit ilyen szekaturákkal és ilyen összegekkel kívánja, ilyen súlyos viszonyok közt adózni.

Több belátást érdemel ez a szerencsétlenné vált magyarság és akármilyen reménytelennek látszik az eddigi kísérletek után, mi mégis csak kénytelenek vagyunk a külképviselet és különösen Pelényi követet arra kérni, hogy foglalkozzék belátóan, megértően ezzel a kérdéssel.

ratában nincs kétség, ilyen törvénnyel nagyon könnyen visszavonhatók.

ÉRDEKES, HOGY A NAGYTÖKE

az új vámtörvény-javaslat beiktatását is ellenzi, mert attól fél, hogy azok az iparágak, amelyek idáig a magas vám védelme alatt rabolták az országot, egyszerre kénytelenek lesznek tisztességes áron adni a portékát.

A lehangosabban a munkásbárók leghírhedtebb crookja, az American Federation of Labor alelnöke, Woll tájékoztatja a bill ellen, aki azt mondja, hogy az "amerikai munkás jelenlegi élet- és munkaszinonálát meg kell védelmezni."

Ez a hírhedt crook a "Wage Earners Protective Conference" nevű tőkés alakulat szolgálatában áll és van pófája hozzá, hogy a "jelenlegi" standardet merje hangosan védelmezni. És a Federation tagjai nem bírnak annyi erővel, hogy ezt a gyalázatos gazembert kilökjék a szervetnél viselt dzsábjából.

Amíg az elnök egyáltalán nem biztos, hogy a kormány-javaslatok nagy részét milyen sors éri a congressusban, egészen biztos abban, hogy a közeli napokban két kellemetlen javaslatot fogja magát szemben találni.

ERŐS TÁBORA VAN A McLEOD

billnek, mely a bezárt National Bankokban levő betéteket ki akarja a kincstárba fizettetni.

Mint régebben megjegyeztem ebben a rovatban, a pénzügyvesztett emberekkel szimpatizál mindenki az országban, de nincs benne semmi igazság, hogy a természetük az ország megfizetése. Nem kevésbé szerencsétlenek ugyanis azok, akik az otthonukat vagy a farmjukat veszítették s azok éppen olyan joggal követelnék, hogy a kincstár, vagyis az ország népe kártalanítsa őket a veszteségért.

Nem lehetetlen, hogy a törvényt valamilyen formában az alsóházban keresztül hajszolják, mert a képviselők a választóiknak mindenben kedveskedni akarnak, de remélni lehet, hogy a javaslatot elblokkolja a senátus.

Amennyiben azt mindkét házban elfogadják, fel kell tennünk, hogy Roosevelttel azt meg fogja vétetni.

Egyelőre az elnök mindent elkövet, hogy mondjanak le erről a törvényről, amelynek végrehajtása milliárdokba kerülne az országnak, anélkül, hogy igazságos lenne a milliárdok elköltése.

A MÁSIK KELLEMETLEN JAVASLAT

a Dies-bill, amely nemcsak ezüst-valorára helyezné az országot, de azt is kötelezővé tenné a kormánynak, hogy külföldi vásárlások esetén az ezüstöt a piaci áron 25 százalékkal felül értékben fogadja el.

A javaslat törvénybe iktatása az ezüst árát alaposan felhajtaná, a pénz vásárló értékét lenyomná, pillanatnyilag nagy drágaság lenne az országban és a munkás azonnal husz-huszonöt százalékkal többet lenne kénytelen mindenért fizetni.

A bill törvénybe iktatása azonban boom-ot csinálna a hét ezüst államban és nagy jövedelemhez juttatná azokat a spekulátorokat, akik ezüstöt vásároltak abban a reményben, hogy a javaslatot keresztül hajszolják. Állítólag ilyen urak a congressusban is ülnek egy néhányan.

Roosevelt elnök tudtára adta a congressus vezetőinek, hogy egy ilyen billt mindenesetre megvétőzná, dacára annak, hogy az ezüst-javaslat szerzői hallatlan ügyességgel csatasorba állították

a farmerséget.

A pénz értéksökkenésének a reményében a termés árát alaposan felverték s mikor a mult héten híre futott, hogy azt az elnök ellenzi, a buza és a marha ára lezuhant, ami nem szült jó vért a földművesek közt.

BESZÉLNEK AZUTÁN MÉG

egy radikális pénzügyi javaslatról, a Frazier billről, amely nem akar kevesebbet, minthogy a szövetség fizesse ki minden farmer mortgage-ját és fogadjon el annak fejében másfél százalékkal kamattal járó mortgage-ot.

Nagyon szép és helyes dolog, ha segítenek a földművesen, de ismét felmerülne az a kérdés, hogy mért ne vegye akkor át az ország másfél százalékra az otthonok levő zálog-terhet, vagy a refrigeratorokon és automobilon levő zálogterhet, amire az adósok hat-tizenkét százalékkal kamattal kénytelenek fizetni.

Mindezen javaslatok gyors és nagy inflációt céloznak s azok törvénybe iktatása megélhetési költségeit olyan gyorsan és olyan magasra felverné, hogy a munkabérek nem tudnának lépést tartani azokkal.

A javaslatok legfőbb célja azonban az, hogy — akár lesz törvény belőlük, akár nem — a politikuskok az ősszel azzal állhassanak a szavazók elé, hogy "ők mindent megpróbáltak..."

AZ EGYETLEN FONTOS TÖRVÉNY

amit aláírt az elnök a mult héten, a gyapot termést fogja harminc százalékkal le-
válni.

A Bankhead törvény lehetővé teszi a kormánynak, hogy a termelői gyapot-vetésének nagyságát megszabja és az azonfelül vetett gyapotra olyan nagy adót vessen, ami valószínűleg elköszná a fölös termést.

Ez a szövetségi törvény csak azt a programot hajtja végre, a mit a déli államok évek óta terveztek, de co-operáció híján megvalósítani nem tudták, mégis a legsúlyosabban el kell azt itélnünk.

Megmaradunk amellett az eredeti álláspontunk mellett, hogy a természet korlátozása igaz prosperitást nem csinálhat az országban, sőt többet kellene mindentől termelni, hogy a jöletét fokozzuk. De gondoskodni kellene róla, hogy a termelt javak sokkal egyenlőbben, tehát igazságosabban legyenek elosztva.

A megszavazott, megszavazás előtt álló és elhalasztott törvényjavaslatokon kívül a dollár nemzetközi árfolyama ad gondot a kormánynak, amely ma kevesebbet ér, mint bármikor a világpiacon. Ezzel szemben — bár a drágaság nagy — itthon nem esett annyira annak vásárló értéke.

Beavott emberek azt hiszik, hogy az elnök a dollár aranytartalmát újra levágja, hogy az árat az országban emelje.

A VASUTI MUNKÁSOK BÉRÉT

nem tudják elintézni, mert a munkások kereken visszautasították — nagyon helyesen — az elnök programját.

Az elnök tudvalevőleg azt ajánlotta, hogy a jelenleg évek óta érvényben levő tíz százalékos bérvégadás maradjon további hat hónapra érvényben, de ugyanakkor azt is követelte, hogy bizonyos, nagyon igazságtalan esetekben a vasutak igazgatói járjanak el méltányosabban.

Ugyanakkor megjegyezte azt is, hogy amennyiben a vasutak a nagy kamatterheiket csökkenteni nem fogják és békét nem teremtenek az iparban, a szövetség kénytelen lesz az ország vonalait átvenni.

A munkások a levágott bérek azonnali visszaemelését akarják s mikor Eastman vasut-felügyelő látta, hogy nem tud egyezséget csinálni, lemondott a kellemetlen tisztségről.

Valószínű, hogy a tárgyalások most más formában fognak megindulni, de bizonyosnak látszik, hogy a munkások sztrájkolni nem fognak.

MINDENKI ELÉGEDETLEN

az elnök által kinevezett bizottság munkájával az automobili iparban, mert a bizottságot a gyárosok csigalassúsága erősen hátráltatja a munkában.

Idáig még semmire nem mentek és hetekig tart, amíg egyetlen ügyben képesek itélkezni. Már maga a bizottság is unja a huza-vonát, amit nem is tagadnak.

Az American Federation of Labor korrupt vezetői ugyan görccsösen ragaszkodnak a békéltetés és a megalkuvás módszeréhez, mert túlkényelmesek ahhoz, hogy a munkásokat igazán szervezzék és mert félnek tőle, hogy azok fölül független szervezetek be fognak törődni, de rajtuk kívül senki nincs megelégedve ezzel a rendszerrel.

A munkások, látszólag teljes joggal, attól félnek, hogy a kormány engedett a nagytöke nyomásának és a fenyegetések hatása alatt minden munkás-ügyben kitér a döntés elől.

A nagytöke a NRA-t soha igazán nem akarta s abban soha nem bízott és ha az elnök elveszté a munkások bizalmát, akkor igazán semmi nem lesz a törvényből.

A mult héten bezártak New Jerseyben egy szegény szabót, mert a munkaadók trösztje által megszabott áraknál alacsonyabban merészt ruhát vasalni. De nem csukták be Mr. Weirt, aki szintén nyíltan szembe helyezkedett a NRA-val.

HA A KÜLÖNBÖZŐ BOARDOK

és bizottságok gyorsabban nem akarnak vagy nem tudnak dolgozni, akkor a munkásvezér urak nagyon gyorsan alkudtak el a munkások sztrájkolási jogát és szabadságát, mert akkor csak az a fegyver marad a munkásember kezében.

Ugy látszik, hogy azzal élnek is országunk és — mint azt senator Wagner a multkor leszögezte — mindig a munkaadók hibájából, akik soha a maguk jószántából tisztességes fizetést nem adnak s akik a NRA 7-ik paragrafusát kutyába se tekiütik.

A mult héten egy csomó kisebb sztrájk tört ki ismét az országban és jelenleg százötven-ezer munkás sztrájkol az ipari államokban.

Érdekes az alabamai bányász-sztrájk, amely el fogja dönteni, hogy a déli tőkés képesek lesznek-e továbbra is harminc százalékot alacsonyabb bérért dolgoztatni és érdekesek azok a sztrájkok, amelyeket nem a Federationhoz tartozó, hanem független szervezetek vezetnek.

ÁLLAMI KONVENCIÓJA VAN

Pennsylvániában az Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers-nek, röviden a nehéz ipar szervezett munkásságának s ez a konvenció mutatja a legelőkeltebb, hogy a Federation válság előtt áll.

A gyűlést, amely eltart összesen vagy két hétig, még mindig a régi és öreg tagok korrupt vezetése uralja, akik mindent elkövetnek, hogy az élesebb küzdelmet elkerüljék.

Az új és fiatal tagok azonban nap-nap után újabb lázadást rendeznek és amennyiben a konvenció teljes vereséget szenvednek, biztosra vehetjük, hogy a nehéz iparban is megpróbálják a független szervezetek létesítését.

Mint hogy a Federation eddig valami sok eredményt nem tud felmutatni, egyáltalán nem lesz csapás, ha új és harcosabb szervezet kerül a helyére.

A régi gárda szék-melegítő csoportja csak azon van, hogy a szervezet elégedjék meg papíros-határozatokkal és a — tagságdíjak kollektálásával, amiből aztán biztos a fejedelmi fizetés a számukra.

ÁLTALÁBAN AZT HISZIK,

hozzáértő emberek az országban, hogy a nehéz iparban és az autó iparban súlyos bércsöklesznek még a nyár folyamán, amelyek nemcsak a munkások sorsát, de a Federation jövőjét is eldöntik.

A radikálisabb munkások azt kívánják, hogy a Federation mondjon le a munkások elkülönítéséről, amely ma rendszer a szervezetben és egyes iparágak szerint az embereket egy csoportba szervezzék.

Ez kevesebb tisztségre és rakctereozásra, de eredményesebb és erősebb munkára adna alkalmat.

Ha a céljukat nem fogják elérni, akkor nemcsak a munkaadókkal, de egymással is szembe fog nézni a nyár folyamán a munkásság és nem lehetetlen, hogy a két nagy iparágon kívül ugyanez fog a bányászok közt és a vasuti munkások közt is történni.

A szabó munkások radikális csoportja most már bánja, hogy újra csatlakoztak a Federation-
(Folytatás az 5-ik oldalon)

LEVELES DOHÁNY

10 font 3 éves, gyöngye érett cigarettá burley dohány \$1.65. Tíz font erős, bagósára vagy pipába való \$1.50. Pipa és papír ingyenes ráadás. Utánvétel küldjük. Akkor fizeti a postán, mikor megkapja.

HICKORY RIDGE FARMS
Dept. M-2. Fulton, Ky.

THE HARBOR STATE BANK

ALAPÍTOTTA:
KISS EMIL
FOURTH AVE. at 9. ST.
NEW YORK

Betétekre kamatot fizetünk

AZ AMERIKAI MAGYARSÁG ÁLLAMI BANKJA
* PÉNZKÜLDÉS
* POSTÁN, SÜRGŐNYILBÓ
* HAJÓJEGYEK
HAZAI KÖZLEKEDÉSI ÜGYEK

MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

MORGANTOWN, W. VA.
R. F. D. No. 4. 16. Harding Street

Lelkész: BORSOS ISTVÁN
537 Richmond Ave. Telefon 1238-R

ISTENI TISZTELET minden vasárnap délelőtt 11 órakor.
Előtte 10 órakor vasárnap iskolá.

C. E. (JUNIOR) minden hó első és harmadik vasárnapján délután 3 órakor a lelkészlakon.

C. E. (SENIOR CLASS) minden hó második és negyedik vasárnap délután 3 órakor.

REFORMÁTUS NŐK EGYLETE gyűlése minden hó első vasárnap délután 4 órakor a lelkész lakáson.

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

hoz, mert sokkal erősebb volt a szervezetük, míg teljesen függetlenek voltak s nem lehetetlen, hogy hátat fordítanak azok is Greeneknek.

A GAZDASÁGI VISZONYOK

még mindig javulnak, bár a gazdasági élet komolyabb tényezői bizonyos visszaesést várnak május hónapra.

A vasutak huszezer rakott kocsival többet kaptak szállításra a múlt héten, mint az előző héten és ilyen arányban emelkedett a nehéz ipar üzeme is.

A nehéz ipar szerencsésebb központjai még mindig Cleveland és Youngstown voltak, amelyek hetven, illetve hatvanhat százalék üzemmel dolgoznak. Pittsburgh körzetében az üzem nem multa felül a negyven százalékot.

Az építő iparon kívül az épület-anyagok iparágai mutatnak nagyobb fellendülést és jól megy az üzem a szövő és cipő-iparban.

Nagyon gyengén dolgoznak a nehéz gépiparban és a nagyítókkal azzal rémiti a kormányt és az országot, hogy ez a részvényesek számára megfélemezésére tavaly hozott "Securities Act"-nek köszönhető.

Az a törvény ugyanis felelőssé teszi a részvénytársaságok igazgatóit, hogy a piacra dobott részvényeik és bondjaik eladásánál az igazat a társaság helyzetéről megmondják.

ÁLLÍTOLAG EZÉRT NEM

mernek a nagyobb cégek beruházásokra pénzt kérni a közönségtől s ez hátráltatja a nagyobb építkezéseket és befektetéseket.

Az igazság az, hogy újabb beruházásokra csak igen mérsékelt szükség van és hogy még mindig jobb, ha stagnáció van az iparban, mintha az Insull féle crookok a milliárdok ezreit csalják ki hamis mérlegekkel a közönségtől.

A kormány egyébként szívesen ajánlja fel a pénzt minden ipar számára és a közeli napokban lehetővé teszik a Federal Reserve Bankoknak, hogy hosszú lejáratú kölcsönöket folyósítsanak mindenhol, ahol arra szükség van.

Ugyancsak rendelkezésre bocsátanak ezerötszáz millió dollárt a háztulajdonosoknak is, hogy az épületeiket átalakíthassák, modernizálhassák és reparaálhassák, ahol arra szükség van.

A kiskereskedések és department üzletek a forgalom további emelkedését jelentik, ezt azonban figyelemcsebben és közelebbről kell szemlélni.

A forgalom dollárokból nagyon szépen emelkedik, mert minden sokkal drágább, mint a múlt évben, de a tényleges fogyasztás még egyáltalán nem mutatja, hogy vásárolni tud a munkásság.

Az autó-iparban még látszólag teljes gözzel dolgoznak, de itt ott egyes departmentekben már a munkások létszámát és a munkórát csökkentették.

AZ ÉRTEK-TŐZSDÉN

nagyobb árhullámzások nem voltak, de a termény-tőzsdén nagy pánik volt a múlt héten. A buza tíz százalékkal lecsuszott és a lefelé való zuhanás nem állt meg csak a hét végén.

Hasonlóan esett a marha ára és ezeket az áreséseket tisztán az ezüst-spekuláció csinálta.

Ha soha nem hitte senki, hogy a tőzsdék megrendszabályozása szükséges, minthogy nagyon szükséges, a múlt hét megmutathatta minden értelmes embernek, hogy az a legfontosabb kérdés az országnak, mert a farmer sorsa tisztán a tőzsdé gamblerek kezében van letéve.

Állandó és olcsó a baromfi és a tojás ára, de ezt sem lehet elmondani a zöldség és az új gyü-

mölcs áráról, amelyek állandóan estek a múlt héten.

Az új krumpli, a zöld bab leestek, az édes krumpli lezuhant és nagyon olcsó a louisianai földi eper, amely már a harmadik rossz esztendőjét látja ezzel a tavasszal.

Éppen ilyen gyöngye a piac a többi tavaszi zöldség-termésnek.

A KORTESKEDÉSEK JAVÁBAN

folytak a legtöbb államban és négy hét múlva látni fogjuk nagyjából, hogy mi az ország lakosságának a véleménye az új dealról.

A politika hullámverései a legnagyobbak jelenleg New Yorkban, ahol Curryt, a korruptságáról világhíres Tammany Hall fejét elcsapták s ahol a városi politikai szervezetben valószínűleg a Roosevelt frakció veszi át az uralmat.

New York állam korrupt törvényhozása végre elrendelte a legaposabb vizsgálatot a közszolgálati trusztok ügyében, mert félték tőle, hogy a Thayer botrány hullámai minden politikai crookot elsöpörnek a helyéről.

Az állam senátusa megszavazta a munkátlanság esetére való biztosítást, amit azonban váratlanul leszavazott a nagyítókkal szolgálatban álló alsóház.

Valóságos tej-lázadás van New York városban, ahol a tej árát emelték, anélkül, hogy a termelőknek azt a tejtuszt odaadná. A polgármester harcot üzent a tejtusztnak és itt lenne a legfőbb ideje, hogy azzal az ország végre elbánjon.

New York államban a múlt héten a törvény engedélyével fogadtak s még mindig nem tettek le több államban arról a szándékról, hogy a sorsjegyeket törvényesítik, amiből állami jövedelmet tudnának facsarni.

EZEK A LIBERÁLIS ÁRAMLATOK

néhol annyira tulzásba mentek, hogy már a visszahatásukat is lehet észlelni.

Chicago több külvárosában például az italt kiszavazták a városból, mert azt látták, hogy magában Chicagóban erősen visszaélnék az amegy is liberális törvényvel.

Akik azt hitték, hogy a pálinka-érdekelttség megreformálódott, azok csalódtak s az italüzlet nem irtja ki, de szövetségbe fog lépni az alvilág, hogy közös politikai uralmukat megtartsák.

Az alvilág kimagasló tagjaival természetesen sokat foglalkoztak különben a lapok a múlt héten.

Insull mellett már kellő zajtókampány folyik, hogy a védelmét jól előkészítsék.

A vádlottak padján ült végre Cannon püspök a múlt héten, aki a felekezeti gyűlölködés csővját beledobta hat évvel ezelőtt a politikai életbe.

Dillingert még nem sikerült elfogni, ellenben minden újabb rablása után két nappal megjelenik a nyomában a rendőrség.

Egy csomó politikai gangstert elítéltek végre Pittsburghban, a kiket választási visszaélésekben talált bűnösnek a bíróság.

Ha ugyanezt New Yorkban, Philadelphában és Chicagóban megtennék, végre talán lenne nekik félig-meddig tisztességes választások ebben az országban.

CSENDESEN ÉS PANASZ

nélkül zárják be harnücezer iskola kapuit idő előtt ebben a hónapban az országban, mert a csődben levő államok, megyék és városok az oktatás költségein igyekeznek első sorban spórolni.

Csodálatosan szomorú, hogy alig hangzik el panasz ez ellen az országban, mert a nemzet el van foglalva sokkal fontosabb dolgokkal.

A múlt héten a base ball játé-

kot megkezdtek és azzal minden más kérdés lezserült a lapok frontjáról.

És igazán nem lehet kívánni, hogy amikor itt a nagy liga megkezdje a játékot, a nemzet a közoktatás csekélységével törődjék.

Még szerencse, hogy az elnök a congressus üléseit is szeretné bezárni május derekán, úgy, hogy azontul az sem fogja zavarni a játékot és a játék körüli nemzeti izgalmat.

A TÖBBÉ-KEVÉSBÉ CSENDES

nemzetközi vizekbe Japán dobta a bombát a múlt héten, mikor szemtelen és kihívó nyilatkozatban figyelmeztette a világot összes hatalmait, hogy ezentul Japán Kinát kizárólagos vadászterületének tekintti.

Kijelentették a japán kormány nevében, hogy Kinában a rend fenntartása és Kina "védelme" kizárólag Japán hatáskörébe fog ezentul tartozni és tiltakoztak az ellen, hogy a többi hatalmak pénzt, vagy hadi felszerelést adjanak kölcsön vagy pénzért Kinának.

A váratlan és bombaszerű nyilatkozat éle első sorban ellenünk irányul, mert az Egyesült Államok nemrég adott kölcsön ötven milliót Kinának és mert gyárasaink repülőgépeket szállít-

nak és instruktorokat küldenek abba az országba.

De súlyos gazdasági érdekei vannak Kinában Angliának és Franciaországnak úgy, hogy minden hatalmat szemben talál magával a Mikado országa, hogy a Szovjetről ne is beszéljünk.

Természetesen a legkevesebb szava van a dologban Kinának, amelyben nincs annyi erő, hogy ezt a pókhendi gyámságot kikérje magának.

SPANYOLORSZÁGBAN. MINT

azt ebben a rovatban többször bejósoltam, forradalmi állapotok vannak ismét, bár mire e sorok az olvasóhoz érnek, az általános sztrájkot le fogják szerelni.

A kormány reakciós politikája, a katolikus és monarchista pártok hatalomra jutása a köztársaság szociális reformjait veszélyeztette és várni lehetett, hogy azt a sokat szenvedett spanyol munkás nem türi.

Ha az általános sztrájk következtében kitört forradalmat le istudják szerelni, a spanyol helyzet véglegesen nem lesz megoldva, de még csak nyugvó pontra sem fognak érkezni.

Kiseb ideig tartó nyugalom akkor lesz az országban, mikor vagy egy fascista, vagy egy szocialista diktátor ragadja magához a hatalmat, amit elkerülni nem fognak.

Súlyos hiba volt a reakciók részéről, hogy a kormányt ki- zsarolták az amnesztiát a köztársaság minden ellensége részére, nyira érzi a Hitler elleni boj-

kot, hogy a német gyárak sok külföldön építenek gyárakat, hogy idegen vevőiket megtartsák meguknak.

FRANCIAORSZÁG KOMMUNISTA

tüntetései komolyabb következményekkel járni nem fognak, mert azokra megtalálta a kormány az orvoságot a múlt héten.

Miközben a fizetésükben meg- rövidített állami alkalmazottak százezei nagyobb darab kenyeret kértek, a kormány erőlyesen ráüzent Németországra, hogy nem fogja lefegyverezni az országot s hogy semmiféle enged- ményt nem tesznek.

Ez a nemzetközi marakadás el- tereli a saját éhes gyomráról a nép figyelmét.

A köztársaság minisztereinek megint rádió n remítette az országot és újra kijelentette, hogy az aranyvalutáról letérni nem fognak.

Angliában a francia hepciáskodást nem kis csalódással fogadták és e pillanatban mindenki azt hiszi, hogy a fegyverkezésben újabb verseny lesz.

Örülnek is neki, hogy az államháztartásban mutatkozó fölösleget most már lesz mire elkölteni. Ágyukra és repülőgépekre.

Németországban a fegyverke- zést a versaillesi szerződés megszegésével vigan folytatják, de sokkal kevésbé vig képet mutat a gazdasági helyzete az ország- nak.

A német ipar most már any- nyira érzi a Hitler elleni boj-

gadni, mert a szocialisták még egyáltalán nincsenek véglegesen leverve.

Romániában egy csomó kato- natizst és egy csomó civil embert elfogtak és elítéltek, mert összeesküdtek a király és a király szeretőjének az élete ellen.

A hátfájásra

A leggyorsabb mód a hátfájástól megszabadulni az, hogy alaposan be- dörszöltsd hátát ANCHOR Pain-Ex- peller-rel ott-ahol fáj. A Pain-Ex- peller azonnal behatol a baj gyökereig és az áldott enyhülés gyorsan beáll. Társon mindig egy palack Pain-Ex- peller-t a házában és használja azonnal, mint a fájdalomtörőt. Minden palack árusítja—35c és 70c üvegekben. Csak a valódi van horgony védjegy.

PAIN-EXPELLER

A leggyorsabb ut Magyarországra BREMEN • EUROPA

A bremerhaveni kikötőből közvetlen a hajó mellől expresszvonat indul, amely kényelmes utazást biztosít Budapestig.

Vagy utazzék a népszerű expresszhajók: **HAMBURG - DEUTSCHLAND** **ALBERT BALLIN - NEW YORK**

kellemesen, mérsékelt árak mellett. Ugyancsak rendszeres hajóindulások k ö z k e d v e l t kabinhajóinkon

Kitűnő vasuti összeköttetés Brémából vagy Hamburgból

Felvilágosítást nyújt a helyi ügynök vagy

HAMBURG-AMERICAN LINE **NORTH GERMAN LLOYD**

1215 Washington Blvd., Detroit, Mich.

A tiszta Közép Levelek a legenyhébb levelek

Ezek Jobb Izüek!

A Lucky mindig gyengéd a torkához

MINDENÜTT, ahol a legfinomabb dohányok teremnek—a saját Délországunkban, Törökországban, Görögországban—az egész világon, mi a dohány termékek igazi legjavát gyűjtjük a Lucky Strike számára. És ez csak a tiszta közép leveleket jelenti. A közép levelek a legenyhébb levelek—ezek jobb izüek és a farmerek magasabb árakat kapnak értük. Ezek a tiszta közép levelek az egyedüli levelek, amiket a Lucky készítéséhez használnak.

Azután "It's toasted"—a torok védelme miatt. És minden Lucky teljesen van megöltve ezekkel a válogatott dohányokkal—gömbölyűen és tömören van készítve, laza végek nélkül—ezért marad a Lucky "jó állapotban"—azért fogja azt találni, hogy a Lucky nem szárad ki—egy fontos szempont minden dohányos számára. Természetesen, a Lucky mindig minden tekintetben gyengéd a torkához.

"It's toasted"

✓ A Lucky mindig gyengéd a torkához

Csak a Közép Levelek—ezek a Legenyhébb Levelek

Copyright, 1934, The American Tobacco Company.

Ezek Jobb Izüek!

» » » Két Legény - - Két Világrészben « « « «

IRTA: SZENTIMREI MÁRZHA

(Folytatás)

Csakugyan, alig fordultak ki a szőlőből a kőtra, megzendült az ég és eleredt a zápor! Eleinte mohón itta be a száraz homok s kellemes, illatos frisseséget hozott. Ám néhány perc múlva, sűrű villámlások közben olyan hűvösség ereszkedett, hogy szinte megüdített bele a tájék s apró fehér gölyöcskék hullottak, ugrázkodtak mindenfelé, mintha csak játszanának a szintén ugrázkodó békákkal, melyek azonban bemenekültek előlük az árkokba.

Menekülő volt a villámoktól riadozó lovak is — nem kellett őket ostorral noszogatni. A jég, bár nem volt nagyszemű, fájdalmat okozott nekik.

Kürtösné imádkozott. Ha baj van, azok is a Teremtőhöz folyamodnak, akik máskor elrugaszkoznak tőle. Meg is fogadta, égen-gőzben, hogy le se fekszik, míg meg nem békíti fiát.

Csapó érzéketlenül ült a bakon s kemény kézzel fogta a lovakat.

— Jaj, ha tönkverei a jég a szőlőt! — tördelté kezét Kürtösné.

Szerencsére a jég nagyszemű záporral vegyesen hullott s nem tett sok kárt, majd csupán zápor hullott. Csapót jobban megvédte a bőrkabát, mint Kürtösnét nagykendője s egy löpökör, de kalapja karimájáról úgy csurgott a víz, mint a csatornánélküli esztról s alig látott.

A faluba érve a kocsmá előtt kellett elhaladni. A kocsmá tele volt pipafüsttel, borgőzzel és ráérő emberekkel, akik kőrömmel néztek ki száraz helyükről a szekéren ülőkre.

— Ezek ma megjárták — úgy kell nekik! — nevetett Ficsor János, akit már két felesége hagyott el durva bánásmódjéért.

— Nem jön az Isten bottal! — tódította Lencsés.

— Csak hogy a jég annak is kárt tesz, aki ma litánián volt — okoskodott Macskás Péter.

Mivel ezt senki se tagadhatta le, a szekér is elhaladt már az ablak előtt, másra fordult a sző.

Csuron vízesen szállt le Kürtösné a szekérről. Tamás nem ment ki elébe, mint máskor, hogy lesegítse. (Otthon se volt, nagyanyja nagysókára mégis csak eltuszkolta hazulról.) Az özvegy ledobta magáról vizes ruháit, ágyat bontott, bár korán volt még s lefeküdt. Anyósa betepegette hozzá.

— Tán megfáztál, Panni? Főzök egy kis herbatéát, vagy megkenjelek?

— Nem kell nekem semmi, csak a heve-

rés. Tudja, mennyire félek az égháborútól, aztán utközben kapott.

A jó öregasszony szívesen felajánlotta volna, hogy szentet olt, mert az segít, ha valaki ijedségtől van rosszul, de tudta, hogy Panni kinevetné vele, így hát nyugodalmas jóéjszakát köszönt s kicsoszogott a szobából. A nagy vörös macska felugrott rendes helyére, Kürtösné lábához, hogy szokása szerint dorombolva kedveskedjen, de pörül járt. Aszsonya lerugta. Mert mérges volt. Csapóra, saját magára, Tamásra és az egész világra. Máskor elaludt, mihelyt letette a fejét, de most ébren meredt a sötétségbe. Szokatlan nyugtalanságot vett rajta erő, bosszúság, előérzet, hogy ezt a bambának látszó Csapót nem tudja olyan könnyen fal mellé állítani, mint a halott urán kezdve az összes férfiakat, a kikkel dolga volt. Mintha csak a jó éjtelt szeretné... aztán olyan nagyravágó a nyavalyás, hogy még pénzzel se lehet kiszűrni a szemét.

Mikor a lovak elragadták, nyilván nem Isten küldte, hanem az ördögök hajították utjába. Beülne gazdának a Kürtösy vagyonba. Hát még mi nem kéne neki! Bizonyos, hogy az esküvő után fiatal szerető is kéne neki... mintha a mult héten az egyik éjjel besurrant volna hozzá valaki az istállóba. Nem bizonyos... mert a kutyák nem ugattak... de lehetett cigány nő is, az olyan tud valami babonát, amivel elnémtja a kutyákat! Aztán meg Tamással már most is kikezd a mamlasz, maga alatt vágja a fát.

Bármily kemény szókát is vagdosott az özvegy pár órával előbb Tamás fejéhez, a hozzá való szeretet volt a legerősebb érzés életében. A fia volt! Ha nem is ő szülte, ő nevelte fel. És a Tamás kis kórme kedvesebb volt neki, mint összes szeretői testestől-lelkestől. Csak még nem unt rá Csapóra s ha ő neki feküdt a dolognak, marha ereje sokat ért. Aztán ha Tamást beveszik katonának, inkább marad Csapóval, akinek hibáit ismeri, mint valami idegen gazemberrel.

Mert hát cudar minden férfi... a gazdaság mégse lehet meg nélkülök. Minek is nőnek meg a gyerekek... mennyivel jobb volt, míg Tamás kicsi volt, mindenütt sarkában tipeggett, fogta szoknyáját, felvidította... de nem avatkozott bele semmibe!

— Cudar élet! Egyiket felneveltem s most szembefordul velem... a másikkal olyan módja van nálam, amilyen az anyjánál se volt, aztán még keresnivalója van rajtam. Ezt kapom a jószágomért!

Hirtelen szeméihez kapott, mert könny csordult végig az arcán. Fájlalta, hogy Tamás is, Csapó is igazságtalanok hozzá. Tudta

nélkül voltaképpen azt fájlalta, hogy mivel Tamás megnőtt, eljárt az idő flette is: öreg asszony lesz, aki ma-holnap nem kell egyik gazembernek se.

Addig sirdogált, míg álomba sirta magát, mint kislánykorában, mikor valamiért kikapott.

Csapó az istálló előtt ült egy tuskón és cigarettázott. Az eső már korábban elállt, csak a szél kergette a felhőrongyokat, mint a kegyetlenség a megtépett életeket. Nem valami kellemes tanýázás esett künn, Csapó máskor nem bánta volna, ha déltől reggelig alhat, most azonban az tartotta ébren, hogy ette a méreg.

— A vén banya nem áll kötélnek! (Magában vén banyának nevezte a szépséges galambomat.) Pedig muszáj neki, akár akarja, akár nem! Szép fiatal leánytól se túrné el, hogy kiadja az utját, nemhogy tőle. Ha ebbe a gazdaságba se ülhet bele, akkor... megint kezdje a kőbor kutyá életet, mindenféle próbálkozást, szűkös keresettel, amiből jól se lakhat, nemhogy valaha földet szerezhethetne.

Határtalan gyűlölettel gondolt apjára, a ki ellatta gyermekeit jussát. Ahogy belemeredt az éjszakába, azokra az éjjelekre gondolt, melyeken a pálinkától őrzőgő apa kikergette családját a házból. Két huga sivalkodott, zokogott, édesanyja pedig a szoknyáját terítette a hóra, arra ültette őket és dörzsölgette mindnyájukat, hogy meg ne fagyjanak.

Tehetős gazda volt a vén gonosz s családját éhezette, bezárta felesége elől a kamrát, csak magának főzött meleg ételt, ha nem a kocsmának evett-ivott. Kisebbik huga el is pusztult, mert amikor vörhenyes volt is kizavarta éjjel apjuk s az ártatlan megfázott. A nagyobbik Pesten szolgált zsidóknál, tele panaszal minden levele, hogy nagyon fájnak dagadt lábai a víkszeléstől. Cseléd, mert az Isten előbb vette el anyjukat, mint az emberlelten apát, aki után csak adósság maradt. Dobra került a ház, meg a sző... minden.

És azóta mindig csak azon töri a fejét, hogy gazdagodhatna meg? Azért nem maradt a katonaságnál se, pedig ott megbecsülik az erős embereket. Pedig katonakodása alatt kapott erőre, dupla menáns, mikor szakács mellé volt beosztva... és szakácsnók voltak kedvesei. Mégse zupált be. Igaz, hogy a regulát se vette be a természeté, sokszor kapott kúrta vasat, holmi csekélységért, amit nyavalyás őrmesterek, hadnagyok olyan nagyba vesznek.

Sokan Amerikába mennek szerencsét próbálni, de az se megy pénz nélkül... mégis csak a legkönnyebb, ha valaki vagyonba házasodhatik bele.

A jó szerencse rá is mosolygott Kürtösné képében. Igaz, megfelelőbb lett volna, ha szép fiatal leány arcáról mosolyog rá... de hát a föld mellé vállalta a vén banyát is, mert akinek minden áron tűz kell, a füstjét se kifogásolhatja.

Eleitől fogva ment minden, mint a karika csapás. És Dinók Piros, a vályogvető Náci cigány leánya, az a gyönyörűség, akinél kívánatosabb egy parasztlány se lehet — azt jósolta, hogy háza, földje, mindene lesz hamarosan, csak kitartó legyen abban, amit feltett magában.

Ha úgy lesz, nem lesz benne neki se kára, pénznil fogja még jobban, mint most, aranyos kis szeretőjét. Mindössze 15 esztendő — még nem volt senkié, amíg ajándékokkal magához nem édesgette — mégis ezer ördök lakik benne! És mekkora a tudomány! Olyan nesztelenül surran be éjszakánként az istállóba, mint egy egérke. Más szétzedne Burkus, de Pirost csak nézi, mint aki meg van igézte s hizelegve dörzsöli bozontos fejét láb-szárához. Ugyan mit tud neki csinálni? Ha kéri tőle, csak kacarász, de nem vallja meg. Selyemruhát, meg fehér cipőt ígért neki arra a napra, amelyiken megesküszik a vén banyával... aztán nem kell neki esküvő — de legény kell a pokrolvalónak! Tamás miatt nem esküszik! Akkor hát forduljon fel Tamás! Bárcsak valaki eltenné láb alól! Ki az a Tamás? Mi az a Tamás? Fattyu, ha örökbe-fogadták is. Huzza meg magát, mikor olyan emberről van szó, mint Csapó Kálmán.

Nincs másképp, Dinóknéhoz kell folyamodnia, Piros anyjához. Ezeknek a füstösöknek van valami olyan szerük, amit ha beadnak valakinek, mindjárt arra hajlik az akarat, amerre kívánatuk. Beléndekmagból, meg tudja Isten még mifélékből babonázzák össze. Olyasmint kéne beadni a vén boszorkányoknak. De ha az se használ? Akkor...

A nagyravágó, elbizakodott legény fejében ilyen zürzavaros gondolatok kavargtak, olyan sötétek is, mint az éjszaka. Hiszen szó sincs róla, rossz gondolatok olykor a becsületes embereket is megkísértik, mikor elkeveredve látják, hogy amit gondosan elterveztek, dugába dől. Hanem akiben van lelkiismeret, elhessegeti magától a rossz gondolatokat, mint a mérges darazsakat. Csapó nem hessegette egyiket se, válogatott köztük.

Csikordult a kis kapu. Tamás érkezett haza keresztszüleitől.

Csapó utána nézett.

— Milyen komótosan le lehetne ütni hátulról. Egy tégladarab elég lenne neki.

Kiverte kiadott pipáját s bement az istállóba.

A lovak jöttére nyugtalanodni kezdtek, nem szerették, bár gondozójuk volt. Gyakran rajtuk töltötte ki bosszúját. Hiszen agyonrughatták volna: nem egy alattomos ló megteszi kintzójával. Ezek csak türtek.

Kürtösné másnap rettenetes csörömpölésre ébredt fel. Hamarjában el se tudta gondolni, hogy mi az az éjszakadás, földindulás! Hát ahogy körültekint, a Juliska arcképe esett le a falról. Szép aranyeskos fekete rámban üveg alatt ott csüngött a subló fölött, alatta egy violával, tátogóval tele cifra pohár, a pohár körül csészék. A kép estében leverte a poharat, meg két csészét, a pohárból kiömlött a víz, a csészék darabokra törtek, az arckép üvege csodamódon ép maradt, de megsérült a rájája s a letört darab egészen elcsufította.

Mialatt az özvegy mindezt szemügyre vette, minden porcikája remegett.

— Még ilyet! Magától esett le: ez jelent valamit.

Anyósa ijedten dugta be fejét az ajtónyíláson. (Ő kelt fel mindig a legkorábban.)

— Kár történt?

— Éppen elég kár éhgyomorral! Jól kezdődik a nap!

Az öregasszony felszedte a cserepeket s a kép helyét vizsgálta.

— Gyenge volt a szeg, levált a feje: azért történt.

— Mindig azon a szegen lógott.

— Hát idáig bírta. Az ember is sokáig bír egyetmást... aztán mégis megcsokajla.

Az özvegy gyanakvón pislogott anyósára. (Talán ő is célozgat?)

— Adott Tamásnak früstököt? — fordult hozzá.

— Elébe tettem, de eltolta, éhen látott dolga után. Valami rágódik azon a gyereken, mint élőfán a fereg — tette hozzá, mintha semmiről se tudna semmit.

(Ne szólj szám, nem fáj fejem... ő ezt már régen megtanulta.)

Kürtösnének megfájdult a feje attól, hogy Tamás nem reggelizett. Délben maga vitte ki neki az ebédjét a kukoricaföldre. Két fúrge napszámcsóval nagy halmozott rakott az aranyásra csövekből, imitt-amott piros kukorica diszítette, ahogy pipros kaláris a szép lányok nyakát. Nincsen ott lusta napszámcsó, ahol csinos legény a felvngyázó. A legkeményebb gazda örökös zsémbelése se tudja őket úgy munkára hajtani, mint az a vágy, hogy elhagyja a legény, milyen dologra temettek.

(Folytatjuk.)

A Magyar Segélyező Szövetség elnöke és igazgatósága rendkívüli gyűlésre hívja a tagságot, és teljes ösztönöséggel bevallja, hogy az egyesület magyar nevének alátöltöttni.

Ez a terv szíven ütött volna akkor is mindenkit, ha a Dezső János levelét szerencsésen fogalmazzák volna, s ha nem lenne benne, hogy az ifjuság "lealázónak" tartja, hogy magyar testülethez tartozzék.

A szerencsétlen fogalmazás azonban nem változtat az igazságon és akármilyen fájdalmas azt leírni, igenis tehetetlen egy biztosítási egyesület fejlődésében a kimondottan magyar cím.

Nem hiszük, hogy józan és tisztességes gondolkozó magyar származású fiatal ember "lealázónak" tartja a származását, vagy hogy magyar egyesülethez tartozzék, de száz oka van annak, hogy mért nem akarja azt még sem megtenni.

Ifjuságunk amerikai. Amerikában él, az életben, a munkában, a társas érintkezésben a barátai nemcsak magyar származású ifjak, hanem különböző nemzetiségekből származtak, és ezekkel akar — természetesen — egy fraterinitébe tartozni.

Mint hogy a magyar származású amerikai ifjuság más származású barátai természetesen legidegenkednek egy kimondottan magyar egyesületben való tagságtól, ilyen egyetben nem helyezkedhetik el a magyar ifjuság sem, ha nem akar barátaitól megválni.

Azt már lesögeztük jó né-

hányszor, hogy CSAK BIZTOSÍTÁST soha nem fognak egyetben a magyar származású ifjak keresni, mert ha csak biztosítást akarnak, akkor nem tudjuk a versenyt a legnagyobb amerikai biztosítókkal felvenni.

Ha a biztosításon kívül "fraterinité" (társas életet) keresnek, akkor lehetővé kell tennünk a számukra, hogy azt ne csak ők, de amerikai és más nemzetiségből származó barátaik is találják meg velük együtt a magyar egyesületekben.

Igenis szükséges hát, célszerű hát, hogy az országos nagy magyar testületek nevéből a magyar szót kihagyják.

Teljesen megértjük, hogy lap-társaink egyikének-másikának ez fájdalmas és nem tetszik, gyönyörűséget mi sem tudunk találni a dologban.

De mindannyian tudtuk, mikor véglegesen letelepedtünk ebben a hazában, hogy ez a nemzet el fog olvasztani bennünket, és mi magunk hirdettük husz éve a legjobban, hogy melting-potot csinálunk a hazából. És mi magunk tiltakoztunk a leghangosabban, mikor Wilson elnök a "hyphenated-American" jellezővel mert bennünket illetni.

Ha a Magyar Segélyező Szövetség nevéből a magyar szót kihagyják, azzal még a testület magyar jellege nem fog megszűnni.

Amig a tagok többsége magyar lesz, addig valószínűleg megmarad a két nyelv használata az egyetben, de bizony a második nemzedék tulsulyra jutá-

Nem kell félreverti a harangokat

sával — a nyelv is angol lesz.

Ez sajnálatos, de megmásíthatatlan átalakulási folyamat, és szerencsétlenség ebben sem tudunk találni.

Amerika magyarjai tíz — meg tízezeren tartoznak tisztán angol nyelvű és tisztán amerikai egyesületekhez és a biztosítás vagy a betegségügyi összegtét angol nyelven is felveszik és megkapják.

És bár száz magyar szempont száz szentimentális érzés fűzi a magyar testületeket a nemzetiségünkhöz, a biztosítás mindezeknél fontosabb főcélunk.

Felesleges tehát félre verti a harangot, felesleges a magyarság széthullásáról beszélni, mert ha a nagy egyetleink a nevében követik azokat a magyar testvéreket, akik Királyokból Kingek, Szabókból Sabok, Vargákból Wargok lettek, mert azt szükségesnek vagy praktikusnak találták, egyelőre éppen úgy magyarak fognak maradni, mint azok a Kingek és Wargok, akik az angolosított nevekre ma is a magyar lapokat járatták.

Magá a megváltozott név nem fog valami sok tagot hozni az egyetbe.

Abban a testületben gyökeres reformokra van szükség, hogy a vezetés és az egész szellem megfeleljen annak a demokratikus követelménynek, amit az itt nevelkedett ifjuság megkíván.

A Szövetség legutolsó konvencióján minden elfogulatlan szemlélő azt látta, hogy husz-harminc év alatt a testület vezetése semmit nem változott, és az igazgatóság megszervezése jelentette a legelső szükséges reformot.

Az igazgatóságnak azonban ma alig van hatalma, a tisztviselők jóformán leszavazzák az

életét már tisztára a saját nyelvén fogja leélni.

De ugyanakkor, amikor megállapítjuk, hogy nincs semmi nemzeti veszedelem a név megváltozásában, sőt azt mi is célszerűnek találjuk, figyelmeztetnünk kell az egylet vezéreit, hogy ne menjenek túlzásba.

A nagy magyar egyesületek ereje még nagyon sokáig azokban a régi tagokban lesz, akik a fundamentumokat lerakták, nem szabad hát az angolosítással tulságosan sietni, s nem szabad az öreg tagokat az utból elűzni.

S különösen a Magyar Segélyező Szövetségnek, népszerűbb nevével a Bridgeporti Szövetségnek a figyelmébe még valamit ajánlunk.

Magá a megváltozott név nem fog valami sok tagot hozni az egyetbe.

Abban a testületben gyökeres reformokra van szükség, hogy a vezetés és az egész szellem megfeleljen annak a demokratikus követelménynek, amit az itt nevelkedett ifjuság megkíván.

A Szövetség legutolsó konvencióján minden elfogulatlan szemlélő azt látta, hogy husz-harminc év alatt a testület vezetése semmit nem változott, és az igazgatóság megszervezése jelentette a legelső szükséges reformot.

Az igazgatóságnak azonban ma alig van hatalma, a tisztviselők jóformán leszavazzák az

ván az utjába állni olyan próbálkozásoknak, amelyekkel magát egészen biztosan szembe találja, és amelyeknek a megállása csak a legszenvélyesebb hullámokat verhetné fel az egyetben.

A magunk részéről a név megváltozásában szerencsétlenséget tehát nem látunk, de nem hiszünk, hogy az maga célra vezetne, ha egyébként az egyesület ősi szerkezetét gyökeresen megreformálni nem fogják, s ha annak kormányzását demokratikusabb alapokra nem hajlandók fektetni.

Amennyiben az egyesület-tagjai hozzá akarnának szólni ehhez a kérdéshez, e lap hasábjai nyitva állnak a számukra.

DE AZÉRT SIRNAK

A Reading Company mult évi profitja egy millió és három-

százyocvanhatezer dollár volt. Ez a társaság keménységéből társaságok részvényeit tartja a birtokában és azoknak a szentét löki piacra.

Mig a bányavállalatok veszteséget tüntetnek fel, hogy a munkások fizetését vághassák, addig ezek a társaságok az eladás után olyan commissiot számítanak, hogy milliós haszonnal dolgoznak.

Igy a milliókat is megkeresik, a veszteséget is ki tudják mutatni.

UJ BÁNYA BICKNELL MELLETT

Bicknell, Ind. mellett hamorosan elkészül a Panhandle bánya, amely százötven embernek ad munkát az első hetekben, de amely később négy-ötszáz embert fog alkalmazni.

"Az már más" ezt lehet hallani az emberektől a Forni-féle

Alpenkräuter

felől. Ez elismert érdemű gyógyfü-orvosság. Több mint száz éve állandó használatban van, mely idő alatt sok ezer családba hozta az egészség napsugarait.

PRÓBÁLJA CSAK KI — ha emésztése hiányos, — ha széklete rendetlen, — ha nyugtalanul alszik, — ha fájdalom kínozza testét, — ha fáradt és kimerültnek érzi magát. Különleges ügynököknél, vagy laboratóriumunkból kapható.

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO. 2501 Washington Blvd. Chicago, Illinois Vámmentesen szállítva Kanadába.

HELYI ÜGYNÖKÖK KERESTETNEK

EGYLETI KALAUZ

A WILKER-BARRE-I I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BS. EGYLET
Alapított 1892 Február 27-én

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, 459 Main St., Evansville, Pa.

Elnök Jánki József. Titkár Bódi István. Pénztárnok Fekete József, címe 527 Northampton St., Kingston, Pa. Jegyző Jenki Endre. Betéglátó Gyüri József. Hármas tagu bizottság: Jenekis György, Márton István és Györi László.

Minden az egyletre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál Fekete József, kinek címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa.

A CONGOI ELSŐ RÁKÓCZI FERENC Bányász Betegsegélyző EGYLET
Alakult 1894 január hó 11-én
Székhelye: Congo, Ohio

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján a Ref. Templom alatti iskolában, Drakes, Ohio.

Diszelnök Busckó András. Elnök Titka János. Alelnök Rezes János. Pénztárnok Haralyda János. Titkárjegyző Pallay János, kinek minden az egyletre érkező levél küldendő, címe Box 85, Congo, Ohio. Pénztári titkár Kocsis István. Ellenőr Tóth Y. István. Naplővezető Varga András. Hármas bizottsági tagok: Szánó János, Pörköly Sándor, Titka Péter. Betéglátó Congon Horváth Sándor; Drakesen Lukács András. Zászlótartók: Titka Sándor, Dudás Péter. Teremőr Lukács András. Egyleti orvos Dr. James Miller. Hivatalos lap Magyar Bányászlap.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 248-ik FIÓKJA MONAVILLE, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján Loganban, Gyöngyösi János Colonial Hotel termében.

Király József. Titkár-pénztárnok Vizi János, Box 95., Monaville, W. Va. Jegyző-ellenőr Kish András. Számvizsgáló bizottság: Kun Lajos, Németh István, Fazekas József. Betéglátó minden tag, akit arra a titkár-pénztárnok kinevez. Betegellenőr az egész körzetben Tábori Oszkár. Zászlóvivőket az elnök esetenként nevez ki.

LATROBE, PA. ÉS KÖRNYÉKE JÉZUS SZT. SZIVE R. és G. KATH MAGYAR BETEGS. EGYLET
Székhelye: Latrobe, Pa.
Alakult 1905 február 5-én

Az egylet tisztikara: Elnök Lévy Mihály. Titkár-pénztárnok Varga István. Ügykezelő Vincze János. Ellenőr Jámbor István.

Gyűléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján délután 2 órakor Dorothy-n, Vincze József tagtárs házában.

ELSŐ TUG RIVERI MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET
Alakult 1908 Október hó 1-én
Székhelye: Gary, W. Va.
Hivatalos lapja: Magyar Bányászlap

A Főtitkár:
Főelnök Kiss Imre.
Főalelnök Id. Nagy Mihály.

Főtitkár Lázár László, Box 805, Gary, W. Va., a vidéki tagok levelei hozzá küldendők.

Főjegyző Varga László.
Főpénztárnok Soltész József.
Háromtagu bizottság: Horváth János, Ifj. Nagy Mihály, Buzsik József.
Főellenőr Ifj. Nagy István.
Szertárnok Kiss Imre.

Póttag Ifj. Nagy Mihály.
A főtitkár minden hónap utolsó vasárnapján délelőtt 10 órakor tartja gyűléseit a Gary-i Hallban.

Első Osztály, Filbert, W. Va.
Elnök Horváth János. Alelnök Ifj. Nagy István. Titkár és jegyző Varga László, Box 202, Filbert, W. Va. Pénztárnok Soltész József. Ellenőr

Id. Nagy Mihály. Betéglátó Csurok József. Háromtagu bizottság: Ifj. Nagy István, Szabó Mihály, Horváth János. Ajtóőr Szabó Mihály. Zászlóvivők: Amerikaihoz és Magyarhoz Ifj. Nagy Mihály, gyászhoz Id. Nagy Mihály.

Gyűléseit tartja minden hó 13-ika utáni vasárnap a Filbert-i katolikus templom alatt.

2-ik Osztály, Gary, W. Va.
Elnök Márkus Demeter. Alelnök Szűcs János. Titkár Kiss Imre, Box 404, Gary, W. Va. Jegyző Buzsik József. Pénztárnok Lázár László. Három tagu bizottság: Márkus Demeter, Szűcs János, Szász György.

Gyűléseit minden hó harmadik vasárnapján tartja a Gary-i Hallban.

3-ik Osztály, Pageton, W. Va.
Ideiglenesen a 3-ik Osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő címére küldjenek.

4-ik Osztály, Ream, W. Va.
Ügykezelő Szász György, a helybéli és vidéki tagok havilátjai és egyéb befizetései hozzá küldendők Box 312, Gary, W. Va.

6-ik Osztály, Red Jacket, W. Va.
Ideiglenesen a hatodik osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő címére küldjenek. Címe: Lázár László, Box 805, Gary, W. Va.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 248-ik FIÓKJA MONAVILLE, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján Loganban, Gyöngyösi János Colonial Hotel termében.

Király József. Titkár-pénztárnok Vizi János, Box 95., Monaville, W. Va. Jegyző-ellenőr Kish András. Számvizsgáló bizottság: Kun Lajos, Németh István, Fazekas József. Betéglátó minden tag, akit arra a titkár-pénztárnok kinevez. Betegellenőr az egész körzetben Tábori Oszkár. Zászlóvivőket az elnök esetenként nevez ki.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 57-ik OSZTÁLYA CLARKSBURG, W. VA.
Alakult 1907 Augusztus 25-én

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Williams Hallban a Second Streeten délután 2 órától kezdve.

Elnök Kiss Antal, Box 36, Dawmont, W. Va. Alelnök Mészáros József. Titkár Grega János, P. K. Mine, Clarksburg, W. Va. Pénztárnok Nemes János, R. 2. Box 14, Clarksburg, W. Va.

Elnök Veszprémi Dániel. Alelnök Va. Ellenőr Pavlik Mihály. Háromtagu számvizsgáló bizottság: Szakály György, Pavlik Mihály, Oláh János. A betéglátót az elnök és pénztárnok nevezi ki. A zászlótartókat az elnök nevezi ki.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 293-ik OSZTÁLYA THORPE, W. VA.

Elnök Tódor László. Titkár és pénztárnok Ifj. Kujbó Mihály, Box 124, Thorpe, W. Va. Betéglátó Juhász Lajos. Háromtagu bizottság: Imre Mátyas, Kiss András és Szidlóczki József.

Gyűléseit tartja minden hónap első

VÉGRE ERRE IS GONDOLTAK

New York liberális kormányzója új dealt ajánl a legszegényebb osztálynak.

És ha van baja az ajánlatnak, ami fölött az állam minden aljas uzsorása megborzadt, akkor csak az a baja, hogy nem megy az új deal elég messzire, hogy nem megy el a fele utra. Sőt hogy éppen csak kimozdul a régi, az aljas deal a helyéből.

Törvényjavaslat van bent New Yorkban, a részletre vásárló község érdekében.

Azt akarja az új törvény, hogy mikor valaki a részletre vásárolt holmi árának a háromnegyed részét lefizette, akkor ne lehessen vinni, ha adós marad egy részlettel, hanem arról deed-et kelljen adni, amit csak perrel lehet azután támadni.

Aki butort, gramofont, autómobil, rádiót, mit vett részletfizetésre, amit az uzsorások valósággal rávarrtak a nyakára, valóságos rabszolgája lett a vételnél.

Olyan szerződést írtak vele alá, hogy a megvásárolt holmi nem ment mindaddig a bíróságokba, amíg az utolsó centet le nem fizette.

Aki száz dollárért egy mosógépet vásárolt, és kilencvenkilenc dollárt lefizetett, de a századikat esetleg nem tudta időre fizetni, annak egyszerűen betörték az otthonába és a "kibérelt" mosóvasárnapján a 11-es református egyház termében.

MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG 84-ik OSZTÁLYA HOMER CITY, PA.

Elnök Sipos Pál. Pénztárnok és jegyző Obhsust Pál, Box 14, Luzerne Mine, Pa. Titkár Sipos Gyula, R. F. D. 3. Box 58, Homer City, Pa. Betéglátót a titkár nevez ki.

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, Tide Mine, Pa.-ban.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 32-ik FIÓKJA Székhelye: Gary, W. Va.

Elnök Kovács Gyula. Alelnök Kiss Imre. Titkár és ifjusági ügykezelő Magyar József. Pót-titkár Róth György. Betéglátók: 6-on Dolgos Mihály, 3-an Dudás Pál, 10 és 11-en Hegedűs József, Amerikaihoz Csulák András, Gyászhoz Dudás Pál. Kerületi delegátus Popovics Péter. Pót-delegátus Magyar József.

Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary gyűlésteremben.

LOGANVÍDEKI MAGYAR TÁRSASKÖR LOGAN, W. VA.

Elnök Molnár Károly. Alelnök David Lajos. Titkár Antal János. Levelező titkár Bak Zsigmond. Pénztárnok Nagy Sándorné. Bizottsági tagok: Antal Jánosné, Király Anna és Szász Mihály.

Gyűléseit tartja minden hónap első

sógépet, vagy rádiót, vagy butort egyszerűen felpakolták és elvitték. És azzal az ügy el volt intézve.

Mert az illető adás-vételi szerződést (deed) nem kapott, amíg minden cent ki nem volt fizetve. Addig mindig annak a "tulajdonosa" volt a holmi, aki azt eladta.

Most aztán azt akarják, hogy aki a vételár háromnegyedét lefizette, az azonnal szabadon rendelkezék a megvásárolt holmival, hogy azt per nélkül ne lehessen tőle elvinni. Hogy azt a tartozásért perelni kelljen a bíróságnál, s ne az eladó cég legyen az ügyész, a bíró és a végrehajtó egy személyben.

Erre a törvényre régen szükség lett volna, nemcsak New Yorkban, hanem a Unio minden egyes államába, és szegény általában, hogy ilyen törvényre csak most gondolnak először.

És az is szegény, hogy most is csak ennyi módosítást akarnak.

Az elvihetés jogát törölni kellene minden esetben.

Akinek valamit hitelbe "eladnak", annak adják azt el igazán, úgy hogy a vevő legyen azonnal a megvásárolt dolog gazdája.

Ha ez így lesz, ha így lenne, akkor kevesebb részletfizetés történne, és sokkal, nagyon sokkal kevesebb koldusbot lenne ma az országban.

Mert az uzsoratorvény védelmében, könnyelmű népet csináltak ebből a nemzetből.

Fűt-fát a nyakába varrták részletre, morgage-ot tettek a munkással egy-két évi keresetére előre, mert nem hagyták békén, amíg nem vásárolt össze-vissza mindent, amiért nem tudott fizetni.

Nem kis része volt a depressió nyomorúságában annak, hogy el volt adósodva az egész ország, hogy mindenki mindent, szűkös és felesleges holmit vásárolt hitelbe.

A salesmanek üldözték. Utána mentek a lakásába, a munkába, a piknikre, hogy valamit részletre a nyakába varrjanak, s a törlesztés rabszolgája lett ebben a házában mindenki.

Majd ha az uzsorásokat a törvény ilyen nagyon nem védi, akkor megmondolják kétszer is, hogy kinek mit adnak hitelbe, és nem fognak egy munkásemberre annyi holmit ráerőszakolni, aminek az árát, illetve a vételár részleteit csak úgy tudja fizetni, ha a fizetéseket a szájától megvonja.

A nagyotke, az uzsorával foglalkozó nagyotke persze felszisszent erre a nagyszerű, csak fogyatékos javaslatra s különösen attól félnek, hogy más állam is utánozza New Yorkot.

Sajnos, erre még nem sok a reményiség. Michiganban például most szenvedett vereséget az az ajánlat, hogy tiltásuk el a kis kölcsönre az évi harminchat percent kamatot, mert "elég lenne huszonnégy."

Az uzsorások uralják ma is ezt az országot.

De a new yorki javaslattal legálább egy kis részt vágnak a kiváltságos osztály egy nagy hatalmán, amely a törvény fölé emelte őket, és amely megengedte nekik, hogy a legszegényebb néposztályt a legaljasabbul zsarolják.

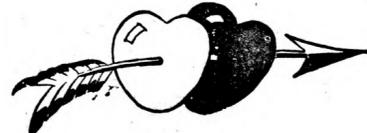
Minden tisztességes ember örül, hogy végre erre a kérdésre is gondoltak, s hogy lassan az elfelejtett ember mégis csak kap egy kis igazságot itt-ott, mióta új dealt ígérnek ennek az országnak.

DR. S. M. SIMON

Ohazában végzett BELGYÓGYÁSZ és SERÉSZ HOLLAND Bldg., LOGAN, W. Va. Röntgen és Villanykezelések

Rendel naponta: 10-től 12-ig, 2-4-ig és este 7-től 9-ig

Telefon: 348. Lakás telefont 347

MEGSEBZETT SZIVEK

REGÉNY

(Folytatás.)

— Májusban, a virágnyalás, szerelem hónapjában menyasszony leszek, — nevetett boldogan, könnyes szemmel a leány. — Mégis csak szép az élet.

Csak a tán bement köszönni az öregeknek és mivel a lovagló iskolába kellett mennie, lesietett és felült a lovára, amelyet a legénye a palota előtt jártatott.

Mikor elvágatott, Fánika csókokat dobott neki az emeleti ablakból.

A főhadnagy a főtérrel lefordult a Jókai uccára, de a lova még mindig emlékezett, hogy az ősszel ide, a Főter és a Jókai ucca sarkán levő házhoz őket sokat jártak és a Gyöngyöm itt sok cukrot kapott egy kisasszonytól.

A főhadnagy hiába húzta a ló száját, az erővel odaugratott a földszintes ablakhoz és okos fejét röhögve nyújtotta az ablak felé.

A lovak patáinak csattogására Ilonka az ablakhoz jött és kinéztet és mosolyogva bólintott Csák felé, aztán kinyitotta az ablakot.

— Jónapot, Csák! Hát hova igyekszik?

— Nekem — tisztelgett a főhadnagy nevetve — a lovagló iskolába kell mennem és már most is eltöltöttem az időt, de ez az átkozott dög erővel a maguk ablaka alá hozott. Ez még mindig emlékszik a sok kapott cukorra.

— A Gyöngyöm hűséges és nem felejt — mondotta Ilonka egy kis keserőséggel — ő még emlékszik a tavalyi szép napokra... Várjál Gyöngyikém, hozok neked cukrot. — És elsiett.

A ló mintha megértette volna, mit mondott a leány, nyertve nyújtogatta fejét az ablak felé és mikor Ilonka a cukorral megjelent, boldogan röhögött és ropogtatta a cukrot.

— Csoda, hogy megismert, kedves főhadnagy ur. — mondta Ilonka bizonyos maliciával és a vállán levő nagykendőt összehúzta.

Csák mosolyogva igyekezett meggyújtani a szivarját.

— Ez szemrehányás akar lenni, ugy-e, hogy régen nem alkalmatlankodtam maguknál. Hogy je el, nagyon el vagyok foglalva.

— De mégis! Egy kis időt csak szentelhetne nekünk is, kedves főhadnagy ur. Persze, mióta olyan híres ember lett, hogy főhercegeknek énekel, meg sem látja a szegény embert. Különböztet gratulálók a sikeréhez. Olvastam a lapokból, hogy a főhercegi hangversenyen milyen ovációban részesítették.

Csak fáradtan legyintett. — No, megjárta. Van annál nagyobb baj is kis sathenem.

— Hát ez a sathen szó már rajtam marad, — kacagott Ilonka. — Kérem, én már rég nem foglalkozom házasságközvetítéssel.

— Pedig a házassággal baj van!

— Micsoda baj?

— Nagy baj!

— Hogy Fánika nyolc hétre elmegy?

— Hát már maga ezt is tudja? — Egyszerű az eset. Fáni ma délelőtt a korzón panaszkodott.

— Fájdalmas eset ez, — sóhajtott Csák. — Maga ezt nem tudja.

— Én ne tudnám? — felelt sértődötten Ilonka. — Én? Mi az a nyolc hét? Semmi! Az én lovagom nyolc hónapja van oda, mégsem haltam meg. Mégis szeretjük egymást. Maguk hallgasanak, maguknak könnyű.

— Igaza van, — nevetett a főhadnagy. — A főhadnagy helyzete

még rosszabb. Tehát, ha maguk kibírják, mi is elszenvedjük.

— Ugy van. Az elmenetelről jut eszembe, hogy mi is szívesen lemennék Fánikákkal a Rivierára, mert apának is szüksége van az enyhe levegőre. Ő még rosszabbul van, mint Brunner báró, ráférne egy kis üdülés. De ő túlságosan pontos hivatalkos és mikor említettem neki a dolgot, azt mondta, hogy a lemenetel most lehetetlen. Olyan pörök vannak a táblán, amelyek a tanácsban őt nem nélkülözhetik.

Igaz, Csák, hallottam a kaszinó estélyén is énekelni fog?

— Igy van, — felelt Csák savanyu arccal. — Nagyon divatba jöttem.

— Ja, barátom, ez a nagyság átka.

— Én nem híres, hanem boldog szeretnék már lenni.

— Fáni talán itt sem lesz a kaszinó estélyen?

— Nem. Holnapután utaznak. Mit csinált az előbb Ilonka? Különbözn ne is mondja, már látom.

— Mit lát? — bosszankodott Ilonka.

— Látom, hogy irt, mert tintás az ujjacskája.

— De hamis szeme van — nevetett Ilonka és eldugta a kezét.

— Győzőnek irt, ugy-e? — mosolygott Csák.

— Neki. Maga mindent kitálál.

— Érdekes, — kacagott Csák, — hogy a hölgyek nem tudnak úgy irni, hogy az ujjukat össze ne tintázzák.

— Jól van, jól. Menjen már, mert elkésik a lovaglóiskolából. — nevetett Ilonka tréfás haraggal.

— Megyek is, mert kikapok. Hát a hátsparipa mit csinál kis tanítványom?

— Pihen. Már másfél hónapja nem lovagoltam. De ha nyílik az idő, újra nekifogok, mert elpuhultok. Képzeld, mióta nem lovagolok, négy kilót híztam. A jövő héten újra elkezdem a lovaglást. Néha megengedem, hogy társamul szegődjék. — ha ráér.

— Élni fogok az engedelemmel, — tisztelgett Csák és sarkantyuba kapva a lovat, elvágatott.

Az Ilonkák házában Jókai ucca felőli részével szemben egy táblai bírónak volt a lakása, a kinek három vénkisasszony lánya volt. Ezek rendszeren a függöny mögül lesték Csákot, ha Ilonkával az ablakban beszélt. Most is ott volt mind a három.

Tilda, a legnagyobb, úgy nézett ki, mint egy aszalt szilva, epésen mondta a hugainak: — Nagyon csélsap ez a Csák gróf. Ahogy a Főtéren jöttem az előbb, láttam, hogy a lovat a Brunner palota előtt sétáltatja a legénye. Akkor ott udvarolt, most meg itt teszi a szeptet. Kit veszen ez feleségül, ha annyifele csapja a szelet.

A középső kisasszony, Leontine, aki olyan volt, mint egy fonnyadt körte, — tódította: — Ilyenek a mánások, kivált, ha szegények. Nekem nem kelle az ilyen ember.

A harmadik kisasszony, a legkisebb, Zsófia, még csak olyan volt, mint egy dércsipe rózsa, még mindig szép és jókedvű, már amilyen lehet egy pártában maradt, egészséges, huszonöt éves leány. Odaszólt néneinek gunyosan:

— Pedig úgy hallottam, hogy ez a csélsap Csák, ez után a két gyönyörű leány után nektek akar udvarolni...

A két tisztességes hölgy mély megvetéssel nézte végig a legkisebbet.

— Még az ilyen csitrik is kimerik tátani a szájukat! Miből lesz a cserebogár! — És kivonultak a szobából, mint két megsértett királynő.

Fánikák a hét végén csakugyan elutaztak. Csák kikísértte őket a vonathoz és igen meghatóttan bucsuzott el a családtól.

A báróné sokáig szorongatta a Csák kezét és világtalan szép szemekkel merően nézett a fiatalemberre és azt mondta:

— Kedves fiam, gondoljon sokszor reánk.

A báró, a mindig kedélyes báró megölelte a főhadnagyot.

— Aztán ha a ciprusok között, a kék tenger partján megüldölkösök a jó levegőtől, megírom kedves uramöcsémnek.

— Ah, édes bácsi, — mondta Csák megilletődve — bizonyára meg fogja gyógyítani az a jó enyhe levegő.

Fánika megszorította a főhadnagy kezét, ránézett hosszasan és egy szó nélkül ült be az első osztályu kocsik külön szakaszába a mamája után.

A báró még künn maradt és a szivarját szívta és bizalmasan sugta oda Csáknak: — A kis leány igen el van keseredve. Nem jó kedvvel jön. Csák nagyon megzavartott. Érezte, hogy valamit kellene mondania, valami okosat, cizelozva a tárgyára. De nem jutott eszébe semmi megfelelő kifejezés. Végre kivágta: — Ha hazajön, meg fog vigasztalódní. Én mondom...! — A báró kacagva ment fel a kocsik folyosójára és onnan felelt vissza: — Uramöcsém, úgy látom, biztos abban amit mond. — Feltétlenül, bátyám! — Mindent, — mondotta lánogoló arccal a leány. — Mindent és úgy félek, olyan ostoba balsejtelmek vannak, hogy elveszítel. Ugy-e nem hagysz el Elemer, mindig szeretsz? Mindig csak engem! Esküdj meg! Vagy ne esküdj. Az eskű nem érnek semmit. Csak szeress! Mert mindenem te vagy és ha nem szeretsz, én elvesztem a józan eszemet! Emlékezz erre!

És hevesen zokogni kezdett.

A főhadnagy gyöngédn magához ölelte a síró leányt és lecsókolt a gyönyörű szemérfől gyémántnál finyesebb harmatcseppeket a szerelmes fájdalommas.

— Én eddig is téged szerettelek és téged is foglak szeretni. Hányszor ismétlem ezt? Nem, sokáig kell. Meggyőződsz róla.

— Elhiszem, — mondta boldogan a leány és a könnyein át mosolygott és szoroson odabujt a fiatalember mellé.

— Olvastam a lapokból a sikeredet. Nagyon örültem, mikor elgondoltam, hogy ez az ember, ez a csodás ember az enyém. Az enyém a lelke! De enyém fog lenni egészen. Nem soká...

Fánika mostanában minden átmennél nélkül volt egyszer kitörő jókedvű, máskor nagyon szomorú. Úgy látszik kitört rajta a hevesvérű lányok szerelmi láza.

— Ma itt volt a tanár Pestről, aki apának az asztmáját gyógyítja és azt mondta, el kell ataznunk délvidekre. Májusig a Rivérián, San Remóban, szóval enyhe levegő kell apának tartózkodni. Nem látom magát két hónapig. Biztosan meghalok.

Csákot igen elcsüggesztette ez a hír.

(Folytatjuk)

LOGANVIDÉKI

SZIVES FIGYELEM, PENNSYLVANIAI Bányászok

Elsősorban felkérem azokat a testvéreket, akik Homer Cityben beszélték velem és bizottság-alkító gyűlésre való megjelenésre felkérték, hogy legyenek szívesek a gyűlés idejéről egy postakártyán tudatni.

Legalább nyolc helyre hívtak és meg is fogok mindenütt jelenni, de a dátumokat egy nyugtakönyvbe írtam és később anynyian kértek nyugtakönyvet, hogy azt is oda kellett adnom, így most nincs nálam semmi feljegyzés.

Különösen felkérem azokat a testvéreket, akik szintén bált akarnak az American Miner javára rendezni, hogy azt sürgősen legyenek szívesek velem közölni, hogy ne legyen több bál egy napon közeli plézekon.

Most is volt bál Vintondalen és Botzon, ami szerencsére Homer City multságának nem ártott, de illyesmit el lehetne kerülni.

Ugy emlékszem, hogy Yatesboro, McIntyre, Twin Rocks, Nettleton, Coal Run és Kentről érkezett vendégeink vetek terbe multságot és remélem, hogy az mind szép anyagi és erkölcsi eredménnyel végződik, úgy, hogy felneveljük az angol lapunkat.

Sipos Gyula,
R.F.D. 3. Box 58,
Homer City, Pa.

HOMER CITY ELSZÁMOLÁSA

Homer City magyarsága az alábbi elszámolást közli az angol lapunk javára tartott bárról:

BEVÉTEL	
111 férfi jegyért	\$44.40
108 női jegyért	21.60
Torzások Ferencé ajándék kézimunka kijátszásának jövedelme	5.00
Sör, sütemény kijátszva	1.20
Összesen	\$72.20
KIADÁS	
Zenekarnak	\$15.00
Lunch	3.20
Virág	1.00
Terembér	3.00
Összesen	\$22.20

A tiszta jövedelem tehát ötven dollár, amit Sipos Gyula beküldött az American Miner címére.

GREENÉK LEWIS MELLETT

Az American Miner Federation illinois elnöke javaslatot nyújtott be az állami képviselőházban, amely ellenezné a törvényhozás által régebben elfogadott indítványt, hogy t. i. tartsanak referendum választást a bányászok.

A Federation tisztviselőinek természetesen nem kell referendum, ők nem akarják, hogy a nép szavazzon, mert akkor lassan a Federation tagságának is kinyílna a szemé és az is szavazni meg választani akarna, a

Homer City magyarsága sem hagy abba a munkával, mert rövidesen nagy pikniket akarunk újra erre a célra rendezni.

Még arról értesítik mindenkit, hogy a zenekar — amely Homerban játszott — 15-20 dollárért hajlandó száz mértőföldes körzetbe hat taggal elmenni és mindenki elismeri róluk, hogy nagyszerűen játszottak.

Testvérek, úgy láttam Homerban, hogy Pennsylvania magyarsága megmozdult az angol lapunk ügyében és arra kérek mindenkit, hogy a lapért mindenfelé bizottságokat kell alakítani, hogy azt nagy erővel terjesszük.

A bányabárokon kívül a szervezet kisistenei is ellentünk vannak és a mi dolgunk, hogy a lapra szíri rágalmakat visszaverjük a lokálok gyűlésén és előfizetőket szerezzünk.

Akiket érdekel ez a munka és különösen akik bizottságokat akarnak Pennsylvania közep-részén szervezni, szíveskedjenek nekem írni a legközelebbi postával.

Sipos Gyula,
R.F.D. 3. Box 58,
Homer City, Pa.

ÜZENETEK

Darnay József, Fredericktown. Köszönet. A lapok Marshallnak elmentek. A kívánt ügyet megírtuk. Szíves üdvözet.

Varga József, Huddy. Ezentul tiz darab American Miner megy. Sz. üdv.

Lénárt I. Ezentul 16 lap megy amíg több nem kell. A postaköltség és a money order költség levonódik a nekünk járó összegből. Szíves üdvözet.

Erdély Péter, Cleveland. Köszönet testvér. Jobb világ lesz. Balazs Farkas, Studa. Ugy tudjuk, hogy Montgomery-Wardnál és Sears Roebucknál kaphat. Köszönet.

Nagy A. South Bend. Köszönet a pénzért is. A levélért is.

Szakál Gyula, Edgerton. Elküldtük és a postán utána nézünk, hogy miért késik a lap. Csütörtökön ott kell lenni mindig az újságnak.

Hollo József, Dugget. Kijavítottuk. Szíves elnézést.

Ando István, Nettleton. Köszönet testvér. Dehogy kételekdünk. Csak tessék az eladatlan lapot átadni valakinek, aki még nem ismeri. Sz. üdv.

Gergely József, Crumpler. Köszönet testvér. Ezentul annyit küldünk. Tudjuk mi jól hogy az amerikai bányász nehezen szokik a betűre, de hiszen épen azért kell rájuk erőszakolnunk az újságot, mert el vannak maradva és amiatt nem tud boldogulni a többi bányász sem. Sz. üdv.

Hornyák József, Reedsville. Köszönet a pénzért. Az új előfizetőnek a Miner megindult. Az előtét rendeztük. Sz. üdv.

Emebery Beres, Ethel. Hálás köszönet. Az új előfizetőnek a Minert megküldtük.

Gergely János, Wheatland. Köszönet testvér. Majd kinyílik a népek is a szemé egyszer.

Debrődy József, Republic. Köszönet. A címet kijavítottuk.

Chordás Vendel, Dillonville. Megkaptuk testvér, köszönet és szíves üdvözet.

Mrs. Kállay, Dillonvale. Ne tessék viszaküldeni, tessék kiosztani. Sz. üdv.

Mindenkinek, Mindenhol. Azok a testvérek, akik az American Miner terjesztésével foglalkoznak, szíveskedjenek kedre megírni, hogy ha több vagy kevesebb lap kell, mint amennyi rendelve van. Levél hiányában minden héten annyit küldünk, mint az előző héten. Megmaradt lapokat nem kell visszaküldeni. A nekünk járó három centekből tessék levonni a money order költséget. Csak négy hetenként tessék az eladott lapokért a pénzt beküldeni. Az American Minerra joga van előfizető felvenni minden magyar bányásznak. — MÁS ÜZENET. Aki hátralékba van és teheti, legyen szíves annyi pénzt beküldeni, amennyi telik tőle most, mert nagy szükségünk van pénzre a két fronton folyó munkához.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA
EGY ÉVRE\$3.00
FÉL ÉVRE\$1.50

MAGYAR CONGRESSMAN JELÖLT PENNSYLVANIAIABAN

Washington és Greene megyék második kerületében

Rónai János, Maple Green, Pa. lakos, aki jelenleg Pittsburgh egyetemi hallgató, congressmannak szalad a Washington és Green megyék második kerületében, a demokrata tüketen.

Amennyiben az előválasztásokon a demokrata jelölést elnyerné, jó chanceje lenne rá, hogy az ősszel meg is választanák, mert ebben az évben a demokrata jelölteknek vannak lehetőségeik Pennsylvania államban is.

A vidék magyarjai közül so-

SZERVEZETT Bányászok ÜLDÖZÉSE

Central City, Pa. öt bányáját a Reitz Coal Co. bezárta, mert a szervezett munkások nem voltak hajlandók tovább a társaság terrorját eltűrni.

Nem mentek sztrájkba, nehogy a szerzőlés értelmében az emberek napi egy dollárba büntessék, hanem bementek a bányába és mindannyian egy-egy káré szentet leadoltak.

Erre a társaság mérgeben a bányát lezáratta és most nem tudni, hogy mi lesz a küzdelem eredménye.

A Reitz Coal Co. bányáiban a munkások kifogásolták a mázsákat és úgy érezték, valószínűleg teljes joggal, hogy a munkásokat a mérésnél megesalják.

A társaság erre három embert, köztük Mike Balya lokál elnököt, kivágott a munkából és erre feltek a bányászok azzal, hogy naponta egy-egy kocsi szentet leadoltak.

A társaság később az újságírók előtt kijelentette, hogy haj-

landók a mázsát kipróbáltatni, de csak úgy, ha a szervezet emleire nem lesznek jelen, mert azoknak "semmi közük" a mázsá kipróbálásához.

Most azonban a munkások már nemcsak a mázsapróbálást követelik, hanem azt is, hogy a kiülőzött embereket vegyék vissza a munkába.

A superintendent nem mondja meg, hogy mért csapták el a szervezet három legjobb emberét a bányából és meghívta a kerületi tisztviselőket, hogy az embereket küldjék vissza dolgozni.

Reméljük, hogy egyetlen bányász sem megy addig vissza a munkába, amíg minden elbocsátott ember ott nem fog velük ismét dolgozni. Akármilyen taláncsot adnának a kerület tisztviselői, akiknek könnyű alkudni.

Az öt bányá üzemen kívül való helyezése nyolcszáz ember kezéből vette ki a szerszámot.

A Bányabárok FELELŐSEK A GYLKOSSÁGÉRT

Illinois legfelső bírósága úgy döntött, hogy a bányabárok felelősséggel tartoznak a bányászok testi épségéért, ha azok a munkaszavagásban munkájukban megsérülnek vagy meghalnak.

Vincent Rodems a Peabody bányában dolgozott s a munkából volt hazatérőben, mikor 1933 januárjában a hirtelen kitört lövöldözésben meglőtték. Súlyos sérülésével a kórházba vitték, ahol meghalt.

A compensation commissioner nem állapított meg kárterítést a szülőknél, de a bíróság megállapította a társaság felelősségét, a mi ellen e Peabody társaság fellebezett a Supreme Courtoz. Ott most a bányabárokat elutasították a keresettel, mert megállapították, hogy Rodems munkája következtében, abból hazafelé vezető útjában pusztult el. A társaság háromezerkétszáz dollárt tartozik fizetni.

MOST MIT MONDANAK MAJD?

Európának eddig száz kifogása volt, hogy mért nem fizeti az adósságát ennek az országnak.

A száz kifogás közül azonban az volt a legsúlyosabb és a legérthetőbb, hogy képtelenek fizetni.

Hivatkoztak — sok minden egyében kívül — arra, hogy mi belefulladunk a jöletbe, a saját zsirunkba, míg ők nagy adók alatt roskadnak és az államok terheit nem bírják.

Mikor először a tartozásuk felét elengedtük, akkor is azon a címen zsarolták ki az engedelményt, hogy csak annyit tudnak fizetni.

"Capacity-to-pay" (fizetési-képesség) ez volt a jelző abban az időben, és akik akkor itt az ország sorsát intézték (a bankárok) akkoriban a követeléseink felét gyorsan átrakták az amerikai adó fizető vállára.

Aztán egy szép napon megrémítették bennünket, hogy az egész Európa azonnal összeomló, ha tovább kell fizetni.

Dramái sietséggel Hoover moratoriumot rendelt el a számukra, és elhitették ezzel a szerencsétlen országgal, s annak hiszékeny népével, hogy ha Hoover el nem engedi a részletek fizetését,

Európa két óra múlva romokban hevert volna, mert a terheit nem bírta.

(A Wall Streeten a bankárok a kezeiket dörzsölték, mert minél több engedtünk el a kincstárnak járó követelésből, annál gyorsabban törlesztette Európa amivel a bankárjainknak tartozott.)

Később aztán más képe lett a dolognak.

A világ aranyának a fele Franciaország kincstárába vándorolt, és két év előtt, mikor itt az ingyenes leves kezdődött, az az ország fult a saját zsirjába.

És mégis az az ország, az a hátatlan nemzet volt az első, amely nem akart fizetni.

Csak a nemes francia példát követte Anglia, s a többi európai államok, amelyek "jelben" fizetnek, mikor ide löknek a törlesztés helyett egy pár centet.

Most aztán egész új helyzet van a világon.

Nálunk az adókat egyre emelik, mert a szövetség terheit a régi adókból nem bírjuk fűdözni, Anglia pedig tele kiabálja a világot, a nagy nemzeti jölettel és büszke boldogsággal dicsekszik, hogy az adóját levágja, mert kétszázmillió dollár felesleg maradt az év végén a kincstárban.

Megszűnt tehát a régi kifogás, hogy a fizetés terheit nem bírják, hogy a mi jöletben élő nemzetünknek nincs a pénzre fele olyan nagy szüksége, mint önekkik, akik leroskodnak az adóban.

Az új költségvetésben az adókat leszállították Angliában, de nincs semmi nyoma annak a tévhitnek, amely a nekünk járó részletet jelezné, vagyis Anglia ezután sem szándékozik fizetni.

Ez maga nem lep meg bennünket.

Hiszen a mi nemzetközi bankárjaink főzték ki, hogy a követeléseinket el kell engedni, s hogy a tizezer milliós terhet át kell az amerikai adófizetőnek vállalni.

Mért legyenek az angolok, a franciák, az oszlokok különbek nálunknál?

NAGY MULTÁSÁGOK LOGANBAN

Most szombaton, május 12-én és május 19-én lesz Loganban három nagy multság

Most szombaton, április 28-án nagy bál lesz Loganban, amit több magyar egyet közösen rendez a Gyöngyösi János Colonial Hall-jában, a két árvaház javára.

A multságokra a vidéken erősen készülnek és azt hiszik, hogy egyik legsikerültebb bálja lesz a vidéknek. — Természetesen, hogy azon szívesen látnak mindenkit és remélik, hogy nem is hiányzik majd senki belőle.

* * *

Verhovay Bál

A Verhovay Segélyegylet 350-ik osztálya május 12-én tartja szokásos nagy május-bálját, a saját pénztára javára és arra törekszik a rendezőség, hogy ez a multság mindent muljon felül, amit eddig produkáltak a vidéken.

A bált a Logan Armory nagytérben tartják és arra a legjobb zenekart hívják meg, amilyen még kevés játszott Loganban.

Béleltidij férfiaknak 75 cent, nőeknek 25 cent lesz és biztos lehet benne mindenki, hogy a megjelenő közönség nem fog csalódottan távozni.

A bál előtt a rendezőség még bővebb értesítést közöl az újságban.

* * *

Közös Pünkösdi Bál

A Verhovay Segélyegylet 248-ik osztálya, a Bridgeporti Szövetesség 373-ik osztálya, a Munkás Betegsegélyező Szövetség 87-ik osztálya, a Woodmen of the World 188-ik osztálya és a Loganvidéki Magyar Társaskör nagy pünkösdi bált tartanak, közös rendezésben, május 19-én, szombaton este a Gyöngyösi János Colonial Hall-jában.

* * *

A zenét Sztitaj Pál barbertoni

Csak azt szeretnénk tudni, hogy mi lesz a legközelebbi "sloganja" mi lesz a legközelebbi kifogása és jelszava a becsutelen adósnak.

Mert tekintve a mi egyre súlyosabb adóinkat, és Anglia egyre csökkenő adóját, most már aztán elfogadható új kifogást kell nekik keresni.

Talán ezentul nem fognak kifogást használni.

Talán most már az uccalányok céda szemérmelenségével a szemünkbe fognak röhögni, és egyszerűen azt ígéri, amit az a bizonyos sokat emlegetett nagy pali szokott kapni a tapasztási munkáért.

És talán-talán meg is érdemlünk a sorsunkat, mert az európai háborus kaland varangyos békáját buta fejű lenyeltük, hogy a "világot a demokráciának megmentsük". Annak a demokráciának a számára, amelyet Mussolini, Hitler, Dollfuss meg Stalin képviselnek ma a megmentett világon.

Csak az a kérdés, hogy ha már ezt a rémséges tandíjat megadtuk, fog-e ez a nemzet tanulni.

NYUGTÁZÁSOK

A Magyar Bányászlapra pénzt küldtek a saját vagy a más előfizetésére a mult héten a következő testvérek:

Tamás Béla, Cleveland; Bakos Gyula, La Belle; Katona Sándor, Anjean; Kabai János, Majestic; Hornyák József, Reedsville; Erdély Péter, Cleveland; Farkas Balázs, Studa; Tóth Károly, Studa; Lehi János, Brownnton; Tárkányi István, Monaville; Thu ry Julia, Raritan; Nagy A., So. Bend; Béres E., Ethel; M. Tódor, So. Bend; Varga István, Latrobe; Grega Ferenc, Lynch; Kovács István, Omar; Segersky István, Ralpton; Back Zsigmond, Caretta; Jakab György, Iselin; Tóth Tivadar, Iselin és Kojnok Zsigmond, Gibsonia.

Aki hátralékban van és teheti, legyen szíves pénzt küldeni az újságra.

KÉPVISELŐINK

WEST VIRGINIA

Dzsupin Mihály, Masontown, W. Va. Dobos István, Kimball, W. Va. Domokos Mózes, Prenter, W. Va. Kiss Antal, Clarksburg, Dawson, Wendel, Meadow-Brook, W. Va. Kish András, Brady, Booth, Everettsville, Rivesville, Lowesville, National, W. Va. Kocsei György, Chatteray, W. Va. Kreizler István, Morgantown, W. Va. vidéke.

Lányi József, Red Dragon, W. Va. Lázár László, Elbert, Filbert, Gary, Thorpe, W. Va. Magyar András, Skelton, W. Va. Margóci Imre, Lundalet, W. Va. Mojzer János, McMechen, W. Va. Opoczki György, Lobata, W. Va. Panyi Antal, Rosemont, W. Va. Paul István, Jenkins Jones, W. Va. Pongrácz József, Nellis, W. Va. Révész István, Galloway, W. Va. Siku István, Williamson, W. Va. Tóth Ignác, Widen, W. Va. Veszprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területére.

PENNSYLVANIA

Julius Bakos, La Belle, Pa. Berezai János, Lemont Furnace, Pa. Bilzman Béla, Springdale, Cheawick, Pa. Gló, Pa.

Bódis Géza, Yatesboro, Pa. Buzonyák József, Rossiter, Pa. Csányi József, Kent, Clune, Pa. Csatary Ferenc, Bainford, Pa. Csorás István, Hellwood, Pa. Darnay József, Fredericktown, Pa. Eperjessy István, Johnstown, Pa. Fejes István, Brownsville, Pa. Géczy Sándor, McAdoo, Pa. Fekete József, Kingston, Pa. Gara Béla, Uniontown, Pa. Gyurkó Mihály, Nanty Glo és Nettleton, Pa.

Ifj. Hadar Béni, McKeesport, Pa. Hajdu János, Pricedale, Pa. János Mihály, Richesville, Pa. Király György, Russellton, Pa. Lukács János, Gallitzin, Pa. Mézár Sándor, New-Salem, Pa. Mikus István, Greensboro, Pa. Molnár András, Van Meter, Pa. Nagy József, Marsteller, Pa. Orosz Kálmán, Kulpmont, Mt. Carmel, Shamokin, Keeler, Pa. Sebestyén Vince, Lucerne Mines, Pa. Sipos Gyula, Homer City, Pa. Sütő János, Windber, Pa. Szabó János, Farrell, Sharpville, Sharon, Mercer, W. Middlesex, Pa. Szigvártó Imre, Stoyestown, Pa. és az állam egész területén.

Takács János, Vintondale, Pa. Varga István, Latrobe, Pa. Toczky Mihály, Scadp Level, Pa.

OHIO

Érsek József, Ramsey, O. Bolyki János, Toledo, O. Péterfy Lajos, Columbus, O. Pásztor János, Tiltonsville és vidéke. Kovács János, St. Clairsville, O. Kovács Ferenc, Murray City, O. Molnár József, Glouster, O. Rezes János, Corning, O. Széchy Elek, Hunstburg, Ohio és vidéke.

Rímár András, Warren, O. Tótván Pál, Maynard, O.

ILLINOIS

Árvai András, Zeigler, Ill. Fürjes Ágoston, Orient, Ill. Gáll Lajos, Harrisburg, Ill. Németh Ferenc, Springfield, Ill. Ontko István, Edwardsville, Ill. Roncz Péter, Divernon, Ill. Soltész Pál, Buckner, Ill. Tóbiás János, Valler, Ill.

NEW YORK

Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

KENTUCKY

Kabai János, Majestic, Ky. Tárkányi Gábor, Beauty, Ky. Kish Dénes, Lynch, Ky.

NEW JERSEY

Paul András, Carteret, N. J. Oszupán Mihály, 94 Bulaski Ave, Carteret, N. J.

INDIANA

Nagy Lajos, Gary és Hammond, Ind. Simon Sándor, Bicknell, Ind. Tódor Miklós, So. Bend, Ind.

VIRGINIA

Ifj. Dobos András, Pocahontas, Va. MICHIGAN
Trimai József, Detroit, Mich.